

Ministry Of Agriculture and Rural Development
Department of Rural Development
Department of Fisheries
00-930 Warsaw, Wspólna Street No. 30, Poland
tel. +48 22 623-18-42, 623-14-71
fax. +48 22 623-20-51, 623-22-04
www.minrol.gov.pl, www.rybactwo.info

Przykłady dobrych praktyk

Examples of good practices

w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
i Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa
i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”

under Rural Development Programme 2007-2013
and Operational Programme “Sustainable Development of the Fisheries Sector
and Coastal Fishing Areas 2007-2013”

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

ZRÓWNOWAŻONY ROZWOJ SEKTORA RYBOŁÓWSTWA
I NADBRZEŻNYCH OBSZARÓW RYBACKICH

Przykłady dobrych praktyk

Examples of good practices

w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

i Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”

under Rural Development Programme 2007-2013

and Operational Programme “Sustainable Development of the Fisheries Sector and Coastal Fishing Areas 2007-2013”

Szanowni Państwo,

Obszary wiejskie stanowią 93,2% powierzchni naszego kraju, a zatem ich znaczenie zarówno z punktu widzenia ekonomicznego, społecznego jak i środowiskowego jest ogromne. W Polsce obszary wiejskie definiowane są jako tereny położone poza granicami administracyjnymi miast. Oznacza to, że tereny wiejskie stanowią gminy wiejskie lub części gmin miejsko-wiejskich i miejskich. Polska wieś ukształtowana historycznie charakteryzuje się rozproszoną siecią osadniczą, tym samym liczy ok. 53 tys. miejscowości wiejskich. Na obszarach wiejskich zamieszkuje około 15 mln osób.

Tereny wiejskie w Polsce to przede wszystkim malownicze krajobrazy i środowisko naturalne należące do najlepiej zachowanych w Europie. Decydują o tym zarówno dogodne warunki naturalne, jak i odmienny charakter, w stosunku do pozostałych krajów europejskich, oddziaływania antropogeniczne (nierównomierne uprzemysłowienie i urbanizacja kraju, tradycyjne rolnictwo zachowane na znacznych obszarach oraz rozległe i trwałe historycznie lasy). W Polsce większość najcenniejszych przyrodniczo obszarów i obiektów objęto ochroną prawną w formie 23 parków narodowych.

Obszary wiejskie są nierozzerwalnie związane z rolniczym użytkowaniem gruntów, a tym samym prowadzeniem rolniczej działalności. Użytki rolne w Polsce to 19 148,2

tys. ha co stanowi ponad połowę (61,2%) powierzchni kraju. Rolnictwo w Polsce ma decydujący wpływ nie tylko na sytuację społeczno-ekonomiczną mieszkańców obszarów wiejskich, ale także na stan środowiska przyrodniczego, strukturę krajobrazu oraz różnorodność biologiczną kraju. Udział sektora rolnictwa w PKB stanowi 4%. Poza tradycyjnymi kierunkami produkcji rolniczej (produkcja mleka, mięsa, zbóż, roślin oleistych, owoców i warzyw) w Polsce obserwuje się rosnące zainteresowanie produkcją specjalistyczną, jak np. produkty regionalne, rolnictwo ekologiczne i rolnictwo integrowane. Istnieje duży potencjał rozwoju tych nisz ze względu na dobre warunki środowiskowe i nadwyżki siły roboczej w rolnictwie oraz czynniki kulturowe. Szczególnie w ostatnich latach można zaobserwować stałą tendencję wzrostową w zakresie produkcji metodami ekologicznymi.

Od początku lat 90. na obszarach wiejskich dynamicznie rozwija się sektor małych i średnich przedsiębiorstw. Duży udział stanowią przedsięwzięcia z zakresu agroturystyki i turystyki. Jest to warunkowane ukształtowaniem i stanem środowiska naturalnego oraz walorami estetycznymi krajobrazu terenów wiejskich w Polsce. Zauważa się też tendencje wzrostowe w zakresie podejmowania działalności związanej z tradycyjnym przetwórstwem regionalnym i lokalnym jak również z wytwarzaniem tradycyjnych produktów pamiątkarskich, związanych z lokalną tradycją danej miejscowości lub regionu.

Dzięki przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej proces przemian na obszarach wiejskich znacząco przyspieszył. Środki z budżetu UE mają znaczący wpływ na poprawę jakości życia i pracy na obszarach wiejskich. Niniejsza publikacja prezentuje projekty realizowane w ramach programów współfinansowanych z budżetu UE. Wyrażam nadzieję, że publikacja ta przybliży Państwu nie tylko dobre projekty, które polscy rolnicy, przedsiębiorcy i samorządy realizują w Polsce, lecz także zaprezentuje polskie rolnictwo i obszary wiejskie jako nowoczesne, dynamicznie rozwijające się sektory wykorzystujące polską tradycję i przepiękny krajobraz do tworzenia lepszych warunków życia i pracy na wsi. Myślę, że ten wkład Polskiego rolnictwa i wsi w rozwój Europy jest znaczący i przyczynia się do zwiększenia dynamiki rozwoju terenów wiejskich w UE.

Polskie obszary wiejskie to nie tylko regiony, na których prowadzona jest działalność rolnicza.

To także przepiękne i zróżnicowane krajobrazowo obszary, na których prowadzona jest gospodarka rybacka. Obejmują one nadmorskie wioski i miasteczka, w których kolejne pokolenia kontynuują piękny ale bardzo trudny zawód rybaka. Również na terenach pojezierzy i w okolicach dużych rzek od wielu lat kontynuuje się tradycyjny połów ryb. Odrębną specyfikę mają regiony, gdzie na dużą skalę prowadzona jest gospodarka stawowa. Również tam tradycja przeplata się z teraźniejszością. Na niektórych obszarach gospodarkę stawową prowadzi się przecież od średniowiecza.

Europejski Fundusz Rybacki (EFR) jest instrumentem finansowym Unii Europejskiej, skierowanym do sektora rybnictwa.

W obecnym okresie programowania projekty współfinansowane przez EFR powinny przyczyniać się do budowania równowagi pomiędzy zasobami i możliwościami połowowymi, do ochrony środowiska i zasobów naturalnych, do wspierania konkurencyjności oraz dobrej kondycji sektora, do poprawy jakości życia na obszarach związanych z rybnictwem oraz do promowania równości pomiędzy mężczyznami i kobietami pracującymi w tym sektorze.

EFR jest nie tylko instrumentem finansowym, ale również prawdziwym motorem rozwoju.

W sytuacji gdy europejskie rybołówstwo musi stawiać czoło wielu wyzwaniom, aby zapewnić jego przetrwanie, wybór dróg rozwoju ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia przyszłości pracującym w tym sektorze kobietom i mężczyznom, wspólnotom oraz rozwoju regionów zależnych od rybnictwa.

Środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Rybackiego dostępne są w Polsce w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora Rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”.

PO Ryby 2007-2013 kompleksowo odpowiada potrzebom polskiego sektora rybołówstwa.

Środki finansowe przeznaczone na Program to niemal 1 mld euro, z czego ponad 734 mln euro pochodzi z EFR. Tak dużego finansowania polski sektor rybacki jeszcze nie miał nigdy w historii.

Zupełną nowością w Programie jest oś priorytetowa 4 skierowana bezpośrednio do społeczności lokalnej, w szczególności rybaków. Celem tej osi jest wsparcie obszarów zależnych od rybnictwa. Kwota środków finansowych przeznaczonych na tę oś wynosi prawie miliard złotych.

Rybnictwo to nie tylko zawód, ale i sposób życia całych rodzin i wsi. Bliski kontakt z przyrodą i niepewny rezultat codziennego wysiłku kształtuje charaktery ludzi zamieszkujących te obszary. Do niedawna regiony zależne od rybnictwa nie mogły liczyć na specjalne instrumenty finansowe pobudzające ich rozwój. Ta sytuacja zmieniła się dzięki osi 4 PO RYBY 2007-2013. W ramach środków finansowych z tej osi na obszarach zależnych od rybnictwa powstały lokalne grupy rybackie, które otrzymały środki na wdrażanie strategii rozwoju tych obszarów. Dzięki lokalnym grupom i ich strategiom mieszkańcy regionów, na których prowadzona jest gospodarka rybacka, uzyskują środki na przeprowadzenie inwestycji rozwijających infrastrukturę, przedsiębiorczość i zaplecze turystyczne. Trzeba bowiem pamiętać, że obszary rybackie położone są na urokliwych obszarach, którymi równać się może niewiele miejsc w Polsce. Bogactwo flory i fauny przyciąga rzesze turystów, którzy mają okazję obserwować gatunki ptaków często niespotykane w tej części Europy. Wielowiekowa symbioza człowieka i przyrody jest wartością, która dzięki osi 4 PO RYBY 2007-2013 zostanie zachowana i udostępniona turystom.

Przedstawiam Państwu kilkanaście polskich lokalnych grup rybackich, ich plany i osiągnięcia wraz z informacją o terenach, na których działają. Jednocześnie serdecznie zapraszam do odwiedzenia tych miejsc, które wkrótce dzięki środkom z osi 4 PO RYBY staną się jeszcze piękniejsze i jeszcze bardziej przyjazne dla odwiedzających.

dr Marek Sawicki

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Dear Readers,

Since rural areas comprise 93.2% of Poland's area, their economic, social and environmental importance is quite significant. In Poland, by rural areas one understands all the territories which are not included within the administrative borders of towns and cities. It means that rural areas cover rural gminas or parts of urban-rural and urban gminas. The Polish rural areas are historically known for a dispersed settlements' pattern; there are approximately 53,000 villages inhabited by a population of ca. 15 million.

Picturesque landscape and environment which belongs to the best-preserved in Europe are the major assets of Polish rural areas. We owe it to favourable natural conditions and the unique anthropogenic influence as compared to other European countries: uneven industrialisation and urbanisation, traditional farming in extensive areas and vast, old forests. Poland ensures legal protection of most of its most valuable areas and sites: there are 23 national parks.

The essence of rural areas lies in agricultural use of land and agricultural activity. In Poland, rural areas cover 19,148,200 ha – over a half (61.2%) of the country's total area. Polish agriculture not only shapes the social and economic situation of the rural population, but also affects the environment, the landscape and biodiversity. The agricultural sector accounts for 4% of the GDP. Apart from traditional agricultural production profiles (milk, meat, cereals, oil plants, fruit and vegetables), we are witnessing an increasing interest in specialised production, such as regional products, organic farming and integrated farming. Those niche products have a vast development potential thanks to favourable environmental conditions, surplus of the workforce in agriculture and cultural factors. Particularly organic farming has been expanding steadily in recent years.

The sector of small and medium-sized enterprises operating in rural areas has been developing dynamically since the beginning of the 1990s. Tourism and rural tourism have been playing a considerable role thanks to the environmental features as well as the beauty of Polish landscapes. A growing trend is observable in opening businesses focused on traditional regional and local processing as well as manufacturing traditional souvenirs entrenched in the local tradition of the given place or region.

The process of changes in rural areas has accelerated considerably from the time of Poland's accession to the European Union. The inflow of EU funds results in improvement of the quality of life and work in rural areas. This publication presents projects implemented under the schemes which have been co-financed by the EU. I hope you will find it a valuable source of information on excellent projects implemented by Polish farmers, enterprises and local authorities. I also believe it will convey a notion of Polish agriculture and rural areas as modern, dynamically developing sectors which build on the Polish tradition and beautiful landscape to create better living and working conditions in the countryside. I believe that the contribution of Polish agriculture and rural areas in the development of Europe is considerable and conducive to accelerating the development of rural areas in the EU.

Polish rural areas comprise not only regions where agricultural activity is carried out, but also some beautiful areas with diversified landscape, which are dedicated to fish farming. Such areas include coastal villages and little towns, where subsequent generations of fishers have pursued this fine yet extremely demanding profession. Traditional fishing has also been pursued for many years in lake districts and in the vicinity of large rivers. The regions with large scale pond fish farming have a different character, but also there tradition intertwines with the present. In some areas, fish farming dates back to the Middle Ages.

The European Fisheries Fund (EFF) is a European Union financial instrument addressed to the fisheries sector.

In the current programming period, projects co-financed by the EFF should contribute to achieving balance between fisheries resources and fishing opportunities, to protecting the environment and natural resources, to supporting competitiveness and good coordination of the sector, to improving the quality of life in fisheries areas, and to promoting equality between men and women working in the sector.

Not only is the EFF a financial instrument, but it is also a genuine driving force of development.

In circumstances when European fisheries sector has to face many challenges in order to survive,

the choice of development paths is of essential importance for securing a future for men and women working in the sector and for their communities, and for the development of fisheries dependent regions.

Funds from the European Fisheries Fund are available in Poland under the Operational Programme “Sustainable Development of the Fisheries Sector and Coastal Fishing Areas 2007–2013.”

OP FISHERIES 2007–2013 constitutes a comprehensive response to the needs of the Polish fisheries sector.

Funds allocated for the Programme amount to nearly EUR 1 billion, out of which EUR 734 million is provided by the EFF. Never before has Polish fisheries sector received such generous funding.

A completely new element of the Programme is Priority Axis 4, addressed directly to local communities, especially to fishermen. This Axis is aimed at supporting fisheries dependent areas. The amount of funds allocated for this Axis is almost PLN 1 billion.

Fishing is not only a trade, it is also a way of life for entire families and villages. Close contact with nature, as well as uncertain results of everyday toil, shape the characters of people living in those areas. Until recently, fisheries areas could not rely on special financial instruments stimulating their development. However, the situation has changed thanks to the Axis 4 of Operational Programme FISHERIES 2007-2013. The financial resources available under the Axis made it possible to establish fisheries local action groups in fisheries areas, and to provide such groups with funds for implementing their local development strategies. Thanks to the local groups and their strategies, inhabitants of the regions dependent on fishing will receive funds for investments developing infrastructure, entrepreneurship and tourist infrastructure. It must be remembered that fishing areas are located in enchanting regions whose beauty is matched by very few places in Poland. Abundance of flora and fauna attracts a great number of tourists who have the opportunity to watch the species of birds which are seldom encountered in this part of Europe. Centuries-old symbiosis of man and nature is a value which will be preserved and made available to tourists thanks to the Axis 4 of OP FISHERIES 2007-2013.

Let me present to you a number of Polish fisheries local action groups, their plans and accomplishments, along with some information about the areas where they operate. I would also like to invite you to visit those places, which, thanks to the funds available under the Axis 4 of OP FISHERIES, will soon become even more beautiful and visitor friendly.

PhD Marek Sawicki

Minister of Agriculture and Rural Development

List of contents / Spis treści

Examples of good practices under Rural Development Programme 2007-2013	5	Przykłady dobrych praktyk w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	5
Introduction	6	Wprowadzenie	6
Expansion of a fallow deer farm	8	Rozwój hodowli danieli	8
Stone fruit collection unit	10	Agregat do zbioru owoców pestkowych	10
Growing vegetables under cover	12	Uprawa warzyw pod osłonami	12
Anti-hail guns on a blueberry plantation	14	Działa przeciwgradowe na plantacji borówki amerykańskiej	14
Modernisation of a dairy holding	16	Modernizacja gospodarstwa specjalizującego się w produkcji mleka	16
Modern equipment of a poultry farm	18	Nowoczesne wyposażenie fermi drobiu	18
Purchase of fodder production line	20	Zakup linii produkcyjnej do produkcji paszy	20
Modernisation of a juice-producing plant	22	Modernizacja zakładu specjalizującego się w produkcji soków	22
Modernisation of fruit and vegetables processing plant	24	Modernizacja przetworni owoców i warzyw	24
Expanding the offer of a metalwork company	26	Rozszerzenie oferty firmy zajmującej się metaloplastyką	26
Development of a car dismantling station	28	Rozwój stacji demontażu samochodów	28
Opening a physiotherapy centre	30	Uruchomienie ośrodka fizjoterapeutycznego	30
Expanding the production base of a company manufacturing holders and handles for garden tools	32	Rozszerzenie bazy produkcyjnej firmy wytwarzającej uchwyty i trzonki do narzędzi ogrodniczych	32
Development of trapezoidal metal sheet producer	34	Rozwój firmy produkującej blachę trapezową	34
Opening a beauty parlour	36	Otwarcie salonu urody	36
Construction of a solar system at an indoor swimming pool in Cmolas	38	Budowa urządzeń solarnych na krytej pływalni w miejscowości Cmolas	38
Construction of a sanitary sewerage in Szypowice	40	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Szypowice	40
Purchase and installation of street lamps powered by renewable solar and wind energy	42	Zakup i montaż latarni zasilanych energią odnawialną słoneczną i wiatrową	42
Expansion of the regional and environmental education centre	44	Rozbudowa centrum edukacji regionalnej i przyrodniczej	44
Developing the land around lake Kłodno	46	Zagospodarowanie terenów wokół jeziora Kłodno	46
Renovation and equipment of the public library in Dalików	48	Remont i wyposażenie gminnej biblioteki publicznej w Dalikowie	48

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Publikacja opracowana w Departamencie Rozwoju Obszarów Wiejskich Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

– Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

“European Agricultural Fund for Rural Development: Europe investing in rural areas.”

Publication financed from European Union funds under technical assistance of the Rural Development Programme 2007-2013.

Publication prepared by the Department of Rural Development of the Ministry of Agriculture and Rural Development. Managing Authority of the Rural Development Programme 2007-2013

- Minister of Agriculture and Rural Development

Przykłady dobrych praktyk w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Examples of good practices under Rural Development Programme 2007-2013

W Polsce od 2007 roku realizowany jest Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW 2007-2013), który wspiera modernizację i wzrost konkurencyjności sektora rolno-spożywczego oraz rozwój obszarów wiejskich. PROW 2007 – 2013 obejmuje 23 działania, które są wdrażane w ramach 4 tematycznych osi:

- oś 1 - Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego
- oś 2 - Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich
- oś 3 - Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej
- oś 4 - LEADER.

Budżet Programu wynosi ponad 17 mld euro. Wszystkie działania są współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz z budżetu krajowego. Dodatkowo w ramach części działań wymagany jest wkład własny ze strony beneficjentów.

Niniejsza publikacja prezentuje przykłady dobrych praktyk dotyczących projektów w ramach tzw. działań inwestycyjnych realizowanych w ramach osi 1 i 3, które cieszą się dużym zainteresowaniem wśród beneficjentów Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

W ramach osi 1 są to działania: Modernizacja gospodarstw rolnych, Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej oraz Ułatwianie startu młodym rolnikom.

Wsparcie udzielane w ramach działania Modernizacja gospodarstw rolnych, ma na celu zwiększenie efektywności modernizowanych gospodarstw. Lepsze wykorzystanie czynników produkcji, wprowadzenie nowych technologii produkcji, poprawa jakości produkcji, różnicowanie działalności rolniczej, a także zharmonizowanie warunków produkcji rolnej z wymogami dotyczącymi ochrony środowiska naturalnego, higieny produkcji oraz warunków utrzymania zwierząt to rezultaty realizowanych przedsięwzięć.

Przejmowanie gospodarstw rolnych przez młodych i wykwalifikowanych rolników, w ramach działania Ułatwianie startu młodym rolnikom, służy poprawie efektywności sektora rolnego w Polsce. Premia w ramach tego działania jest istotnym wsparciem inwestycji niezbędnych w nowotworzonych gospodarstwach.

Ważnym działaniem inwestycyjnym PROW 2007-2013 jest również Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej, w ramach

którego realizowane są operacje w zakresie rozwoju sektora przetwórstwa i sprzedaży artykułów rolnych. Celem działania jest poprawa konkurencyjności przedsiębiorstw w sektorze przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rolnych oraz poprawa warunków produkcji. Dodatkowo działanie to służy wzmocnieniu pozycji grup producentów rolnych w kanale marketingowym zbytu produktów. Dzięki wsparciu inwestycji realizowanych przez grupy w zakresie przetwarzania produktów rolnych, możliwe jest zwiększenie ich udziału w uzyskiwaniu wartości dodanej produkcji rolnej.

PROW 2007-2013 to również finansowanie działań osi 3, mających na celu poprawę jakości życia na obszarach wiejskich, stworzenie nowych miejsc pracy oraz różnicowanie gospodarki wiejskiej. W ramach działania Odnowa i rozwój wsi beneficjenci – jednostki samorządu terytorialnego, kościoły i związki wyznaniowe oraz instytucje kultury - mogą ubiegać się o współfinansowanie inwestycji modernizujących przestrzeń publiczną oraz zwiększających atrakcyjność turystyczną małych miejscowości wiejskich.

W ramach tego działania realizowane są m.in. projekty z zakresu renowacji obiektów historycznych, budowy lub modernizacji obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz modernizacji infrastruktury społecznej (domy kultury i inne budynki użyteczności publicznej).

Natomiast celem działania Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej jest wsparcie realizacji inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, tworzenia systemu zbioru, segregacji, wywozu odpadów komunalnych oraz wytwarzania lub dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych, co wpływa na poprawę warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej na wsi.

PROW 2007-2013 wspiera także rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich poprzez dofinansowanie inwestycji podejmowanych przez rolników rozpoczynających lub rozwijających działalność gospodarczą (działanie Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej) oraz przedsiębiorców (działanie Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw). Warunkiem wsparcia w ramach drugiego z wymienionych działań jest utworzenie nowych miejsc pracy. W obu wymienionych działaniach wsparciem objętych jest ponad 400 rodzajów działalności gospodarczej z zakresu produkcji i usług.

Na kolejnych stronach niniejszej publikacji zostały zaprezentowane przykłady dobrych praktyk w ramach operacji zrealizowanych przez beneficjentów wybranych działań inwestycyjnych PROW 2007-2013.

From 2007, Poland has been implemented the Rural Development Programme for 2007-2013 (RDP 2007-2013) which supports the modernisation and improvement in competitiveness of the agri-food sector as well as the development of rural areas. RDP 2007-2013 comprises 23 Measures implemented under four thematic axes:

- Axis 1 – Improving the competitiveness of the agricultural and forestry sector;
- Axis 2 – Improvement of the environment and the countryside;
- Axis 3 – Quality of life in rural areas and diversification of rural economy;
- Axis 4 – LEADER.

The RDP budget is over EUR 17 million. All Measures are co-financed by the European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD) and by the national budget. Some of the Measures require own contributions from the beneficiaries.

This publication presents examples of good practices applied under projects in the framework of investment measures implemented under Axes 1 and 3 that are very popular among the beneficiaries of the Rural Development Programme for 2007-2013.

Under Axis 1, they are: Modernisation of agricultural holdings, Increasing the added value to basic agricultural and forestry production and Setting up of young farmers.

The purpose of support granted under Measure Modernisation of agricultural holdings is to improve the effectiveness of holdings being modernised. The results of projects are: better use of the means of production, introduction of new production technologies, quality improvement, agricultural activity differentiation and harmonisation of agricultural production conditions with the requirements related to natural environment protection, production hygiene and animal welfare.

Taking agricultural holdings over by young and qualified farmers under Measure Setting up of young farmers serves improving the efficiency of the Polish agricultural sector. The premium of the Measure constitutes significant support to investments essential to newly set-up holdings.

Increasing the added value to basic agricultural and forestry production is an important investment Measure of RDP 2007-2013 as it fosters the develop-

ment of processing and sale. The purpose of the Measure is improvement of competitiveness of enterprises operating in agricultural products processing and marketing sector as well as improvement of the production conditions. The Measure additionally serves strengthening the position of producer groups in the product marketing channel. Support for processing granted to investment projects implemented by producer groups allows increasing the groups' involvement in generating the value added of agricultural production. RDP 2007-2013 also finances Measures under Axis 3 aimed at improving the quality of life in rural areas, creating new jobs and rural economy diversification. Under Measure Village renewal and development its beneficiaries, namely local government units, churches and religious associations as well as cultural institutions, apply for co-financing of investment projects aimed at modernising public space and improving the tourist appeal of small rural localities. The Measure supports inter alia projects which envisage renovation of historic buildings, construction or modernisation of sports and recreational facilities and modernisation of public infrastructure (cultural centres and other public buildings).

The purpose of Measure Basic services for the economy and rural population is to support investment projects in the area of water and wastewater management, creating a system to collect, sort and dispose of municipal waste, as well as generation and distribution of renewable energy which will contribute to improvement of living and business conditions.

Further, RDP 2007-2013 supports the development of the entrepreneurial spirit in rural areas by co-financing investment projects by farmers setting up or developing their businesses (Measure Diversification into non-agricultural activities) and enterprises (Measure Establishment and development of micro-enterprises). Under the latter Measure, creating new jobs is one of the support eligibility conditions. Both Measures support over 400 types of businesses from the production and services sector.

The publication further presents examples of good practices employed by beneficiaries of selected investment projects under RDP 2007-2013.

Oś 1	Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego. / Improving the competitiveness of the agricultural and forestry sector.	Axis 1
Działanie	Ułatwianie startu młodym rolnikom. / Setting up of young farmers.	Measure
Beneficjent	osoba fizyczna / natural person	Beneficiary
Województwo	śląskie / Silesian	Voivodeship
Powiat	kłobudzki / Kłobuck	Powiat
Gmina	Krzepice	Gmina
Zakres projektu	Zakup zwierząt oraz budowa infrastruktury niezbędnej do rozszerzenia hodowli danieli. / Purchase of animals and development of infrastructure necessary to expand the fallow deer herd.	Project scope
Wysokość dofinansowania	50 000,00 PLN	Co-financing amount
Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW	37 500,00 PLN	Co-financing from EAFRD

Opis projektu

Beneficjent posiada gospodarstwo o powierzchni ok. 11 ha, na którym prowadzi hodowlę danieli. Zwierzęta te mają niewielkie wymagania siedliskowe, są odporne na choroby i przystosowane do życia na terenach naturalnych łąk. W Europie, w tym także w Polsce, hodowane są głównie na mięso. Prowadzenie fermy danieli nie należy do trudnych, jest mało pracochłonne i stwarza możliwości wykorzystania nienadających się do uprawy gleb.

W ramach zrealizowanego projektu hodowca m.in. zakupił 14 zacielonych łani oraz 1 byka co pozwoliło zwiększyć różnorodność genetyczną stada. Wybudował też tzw. odłownię, czyli pomieszczenie pozwalające na wyłapywanie pojedynczych zwierząt oraz ogrodzenie do tzw. kwater wypasowych, czyli wydzielonych terenów, na których daniela przebywają i pasą się.

Zakup zwierząt pozwolił zwiększyć potencjał produkcyjny gospodarstwa, a nowo powstałe obiekty usprawniły prace związane z prowadzeniem hodowli.

Project description

The beneficiary has a holding with the area of ca. 11 ha, where he farms fallow deer. These animals have small habitat needs, are immune to diseases and adjusted to live on natural meadows. In Europe, including Poland, they are mostly bred for meat. Maintenance of a fallow deer farm is not difficult or labour-intensive and makes it possible to use soils which are unfit for cultivation.

Under the implemented project, a breeder has bought among others 14 pregnant does and 1 buck, which enabled him to increase genetic diversity of the herd. He has also built a so-called catching pen, i.e. a facility where individual animals are caught into as well as a fence around so-called grazing fields, i.e. separated areas where fallow deer graze.

The purchase of animals allowed to increase the production capacity of the holding and the newly-built facilities have streamlined the works related to breeding.

AGREGAT DO ZBIORU OWOCÓW PESTKOWYCH

STONE FRUIT COLLECTION UNIT

Oś 1	Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego. / Improving the competitiveness of the agricultural and forestry sector.	Axis 1
Działanie	Ułatwianie startu młodym rolnikom. / Setting up of young farmers.	Measure
Beneficjent	osoba fizyczna / natural person	Beneficiary
Województwo	łódzkie / Łódzkie	Voivodeship
Powiat	brzeziński / Brzeziny	Powiat
Gmina	Dmosin	Gmina
Zakres projektu	Zakup agregatu otrząsająco-owiewającego do zbioru owoców pestkowych. / Purchase of shaking and fanning unit for stone fruit collection.	Project scope
Wysokość dofinansowania	50 000,00 PLN	Co-financing amount
Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW	37 500,00 PLN	Co-financing from EAFRD

Opis projektu

Beneficjent prowadzi gospodarstwo rolne o powierzchni ok. 13 ha. Głównym kierunkiem produkcji są uprawy wiśni, śliwy i porzeczeki.

W ramach projektu rolnik kupił agregat czyszcząco-otrząsający do zbioru owoców pestkowych. Zbiór wiśni czy śliwek odbywa się przez strącanie ich za pomocą zamontowanej na agregacie otrząsarki na leżący na ziemi ekran. Owoce przenoszone są na transporter i kierowane do oczyszczania, które polega na odrywaniu szypulek oraz odwieraniu z liści. Oczyszczony owoc spada do skrzynek lub skrzyniopalet. Rozładunek skrzynek odbywa się ręcznie, natomiast napełnione skrzyniopalety opuszczone są hydraulicznie.

Agregat obsługuje pięć osób. W zależności od sprawności załogi zebranie plonu z jednego drzewa zajmuje ok. 1-1,5 minuty. Doświadczeni pracownicy dzięki maszynie, dziennie są w stanie zebrać owoce z około 0,5 do 0,7 ha.

Zastosowanie agregatu ułatwiło pracę przy zbiorach. Zautomatyzowanie tego procesu pozwoliło wyeliminować koszty związane z koniecznością zatrudnienia dużej liczby pracowników sezonowych.

Project description

The beneficiary runs an agricultural holding with an area of ca. 13 ha. The main production profile is the cultivation of cherries, plums and currants.

Under the project, the farmer has purchased a cleaning and shaking unit for the collection of stone fruit. Collecting cherries or plums takes place through shaking them off by use of a shaker fixed on a unit onto a screen placed on the ground. Fruit is carried to the transporter and sent to cleaning which consists in separating stalks and fanning away leaves. Clean fruit is dropped to crates or palettes. Crate unloading is done manually, whereas palettes are descended hydraulically.

The unit is operated by five persons. Depending on crew efficiency, collection of a crop from one tree takes ca. 1 – 1.5 minutes. Owing to the machine, experienced workers are able to collect fruit from the area ca. 0.5 – 0.7 ha daily.

The application of the unit has facilitated the collection work. Automation of the process has resulted in eliminating costs related to employing a large number of seasonal workers.

UPRAWA WARZYW POD OSŁONAMI

GROWING VEGETABLES UNDER COVER

Oś 1	Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego. / Improving the competitiveness of the agricultural and forestry sector.	Axis 1
Działanie	Ułatwianie startu młodym rolnikom. / Setting up of young farmers.	Measure
Beneficjent	osoba fizyczna / natural person	Beneficiary
Województwo	wielkopolskie / Wielkopolskie	Voivodeship
Powiat	koniński / Konin	Powiat
Gmina	Kazimierz Biskupi	Gmina
Zakres projektu	Budowa dwóch tuneli foliowych, zakup instalacji do nawadniania. / Construction of two foil tunnels, purchase of an irrigating installation.	Project scope
Wysokość dofinansowania	50 000,00 PLN	Co-financing amount
Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW	37 500,00 PLN	Co-financing from EAFRD

Opis projektu

Beneficjent prowadzi działalność rolniczą w gospodarstwie o powierzchni ok. 20 ha. Dużą część gruntów zajmują łąki. Jest to teren podmokły, wymagający odwodnienia. Pozostała część gospodarstwa to sad wiśniowy i plantacje truskawek.

W celu zwiększenia dochodów młody rolnik postanowił rozpocząć uprawę warzyw pod osłonami. Wsparcie finansowe umożliwiło mu wybudowanie dwóch tuneli o powierzchni 210 m² każdy, w których prowadzi uprawy pomidorów i ogórków. W ramach inwestycji beneficjent wykonał również tzw. system nawadniania kropelkowego.

Zastosowanie osłon dobrze sprawdza się w przypadku roślin ciepłolubnych, takich jak pomidory i ogórki. Ta metoda uprawy zapewnia im lepsze warunki rozwoju przy mniejszym nakładzie pracy. Wybudowanie tuneli pozwoliło przyspieszyć zbiory nawet o ok. 2 miesiące.

Project description

The beneficiary runs agricultural activity in a holding with an area of ca. 20 ha. A vast area of the holding is covered by meadows. It is a boggy area which needs drainage. The remaining part of a holding includes a cherry orchard and strawberry plantations.

In order to increase the income, the young farmer decided to start growing vegetables under cover. Financial support has enabled him the construction of two tunnels with an area of 210 m² each, where he grows tomatoes and cucumbers. Under the investment, the beneficiary has also made use of the so-called droplet irrigation system.

Application of covers proves to be effective in the case of thermophilic plants, such as tomatoes and cucumbers. This cultivation method provides better growing conditions at lower labour input. Construction of tunnels has accelerated harvesting by ca. 2 months.

DZIAŁA PRZECIWGRADOWE NA PLANTACJI BORÓWKI AMERYKAŃSKIEJ

Oś 1	Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego. / Improving the competitiveness of the agricultural and forestry sector.	Axis 1
Działanie	Modernizacja gospodarstw rolnych. / Modernisation of agricultural holdings.	Measure
Beneficjent	osoba fizyczna / natural person	Beneficiary
Województwo	podlaskie / Podlaskie	Voivodeship
Powiat	sokólski / Sokółka	Powiat
Gmina	Janów	Gmina
Zakres projektu	Zakup trzech dział przeciwgradowych. / Purchase of three anti-hail guns.	Project scope
Wartość całkowita projektu	546 960,00 PLN	Total project value
Wysokość dofinansowania	300 000,00 PLN	Co-financing amount
Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW	225 000,00 PLN	Co-financing from EAFRD

Opis projektu

Beneficjent prowadzi gospodarstwo rolne o powierzchni ok. 323 ha. Głównym kierunkiem produkcji jest uprawa borówki amerykańskiej na powierzchni ok. 134 ha i mieszanki zbożowej na powierzchni ok. 49 ha. Pozostałą część gospodarstwa zajmują łąki, stawy i lasy.

Jednym z głównych problemów, z którym borykał się plantator to sezonowe opady gradu, które w ciągu kilku sekund mogą zniszczyć cały plon. Z tego powodu beneficjent postanowił wyposażyć swoje gospodarstwo w instalacje przeciwgradowe. Ich działanie polega na wysyłaniu w kierunku górnych warstw atmosfery wysokoenergetycznych fal uderzeniowych. Fale docierają na wysokość ok. 15 km, czyli do poziomu chmur, w których tworzy się grad. W wyniku procesu jonizacji grad spada na ziemię w postaci deszczu lub mokrego śniegu. Jedno działo pozwala chronić przed gradem obszar ok. 80 ha. Zakup m.in. dział przeciwgradowych pozwolił plantatorowi zabezpieczyć uprawy przed opadami gradu. Dzięki nowej inwestycji gospodarstwo stało się bardziej konkurencyjne od innych podmiotów o podobnym profilu działalności.

ANTI-HAIL GUNS ON A BLUEBERRY PLANTATION

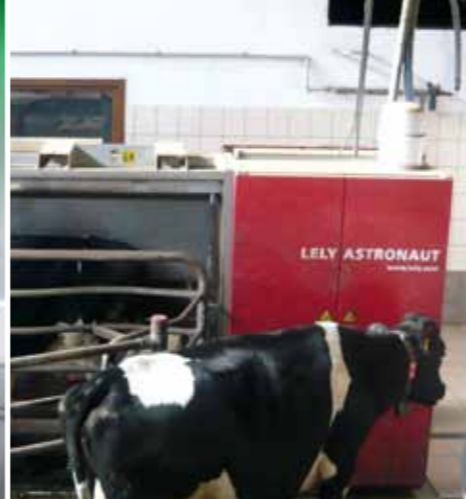
Project description

The beneficiary runs an agricultural holding with an area of ca. 323 ha. The main production profile includes the cultivation of blueberry on the area of ca. 134 ha and grain mix on the area of ca. 49 ha. The remaining part of a holding is covered by meadows, ponds and forests.

One of the main problems which the planter had to face were seasonal hails, which could destroy all crops within seconds. That was why the beneficiary decided to purchase anti-hail installations. They operate by sending high-energy shock waves towards the upper atmosphere. The waves reach the height of ca. 15 km, i.e. the level of clouds where hail is formed. As a result of the ionization process, hail comes down in the form of rain or wet snow. One gun protects the area of ca. 80 ha against hail. The purchase of anti-hail guns among others has enabled a planter to protect crops against hail. Owing to this investment, the holding has become more competitive than other entities with a similar profile.

MODERNIZACJA GOSPODARSTWA SPECJALIZUJĄCEGO SIĘ W PRODUKCJI MLEKA

Oś 1	Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego. / Improving the competitiveness of the agricultural and forestry sector.	Axis 1
Działanie	Modernizacja gospodarstw rolnych. / Modernisation of agricultural holdings.	Measure
Beneficjent	osoba fizyczna / natural person	Beneficiary
Województwo	mazowieckie / Mazovian	Voivodeship
Powiat	siedlecki / Siedlce	Powiat
Gmina	Mordy	Gmina
Zakres projektu	Zakup systemu automatycznego dojenia krów. / Purchase of the automatic cow-milking system.	Project scope
Wartość całkowita projektu	604 736,00 PLN	Total project value
Wysokość dofinansowania	297 411,60 PLN	Co-financing amount
Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW	223 058,70 PLN	Co-financing from EAFRD

Opis projektu

Beneficjent posiada stado podstawowe 60 krów mlecznych. Głównym profilem jego działalności jest produkcja mleka i paszy dla zwierząt. Łączna powierzchnia gospodarstwa to ok. 45 ha.

Beneficjent uzyskał wsparcie finansowe na zakup tzw. robota udojowego. Jest to nowoczesny system automatycznego dojenia krów. Robot składa się z boksu udojowego, zbiornika buforowego o pojemności 180 litrów, kompresora i komputera.

Proces dojenia jest w pełni zautomatyzowany i nie wymaga udziału człowieka. Wchodzący w skład zakupionego zestawu komputer wyposażony jest w oprogramowanie, które pomaga rolnikowi w zarządzaniu stadem. Przechowuje informacje o tym, jak często krowy wchodzi do boksu, ile ważą oraz dane o zużyciu paszy i o jakości produkowanego mleka. Dane o wydajności stada rejestrowane przez program pomagają rolnikowi obliczyć optymalny bilans kosztów i zysków w gospodarstwie.

Nowy system dojenia i zarządzania stadem poprawił m.in. wydajność produkcji mleka, dzięki zwiększeniu częstotliwości dojenia (średnia dzienna dojów to 2,9 na krowę). Ilość mleka oddawana w ciągu miesiąca w przeliczeniu na jedną krowę wzrosła o ok. 3 litry.

Beneficjent korzystał wcześniej z SPO „Restrukturyzacja...”. Kupił maszyny o łącznej wartości ok. 300 tys. zł, w tym ciągnik, owijkarkę do balotów, beczkowóz do przewożenia płynnego nawozu oraz wóz paszowy służący do mieszania pasz.

MODERNISATION OF A DAIRY HOLDING

Project description

The beneficiary has a basic herd of 60 dairy cows. The main profile of his activity is milk and fodder production. The total area of the holding is ca. 45 ha.

The beneficiary has been granted support for the purchase of a so-called milking robot. This is a modern automatic milking system. The robot consists of a milking box, buffer container with 180 litre capacity, a compressor and a computer.

Milking process is fully automatic and does not require human participation. A computer included in the purchased set is equipped with software aiding the farmer in herd management. It stores information about how often cows enter the box, how much they weigh, as well as data on fodder consumption and produced milk quality. Data on herd productivity registered by the programme help the farmer calculate an optimum cost and profit balance of a farm.

The new milking and herd management system has improved, among others, milk production capacity, due to increasing milking frequency (2.9 times a day per cow). The amount of milk produced monthly per cow has increased by ca. 3 litres.

The beneficiary had benefited from SOP “Restructuring...” before. He had bought machines in the total value of ca. PLN 300 thousand, including a tractor, bale wrapper, liquid manure wagon and a fodder-mixing vehicle.

NOWOCZESNE WYPOSAŻENIE

FERMY DROBIU

Oś 1	Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego. / Improving the competitiveness of the agricultural and forestry sector.	Axis 1
Działanie	Modernizacja gospodarstw rolnych. / Modernisation of agricultural holdings.	Measure
Beneficjent	osoba fizyczna / natural person	Beneficiary
Województwo	wielkopolskie / Wielkopolskie	Voivodeship
Powiat	chodzieski / Chodzież	Powiat
Gmina	Margonin	Gmina
Zakres projektu	Zakup skomputeryzowanego systemu do sterowania mikroklimatem, urządzeń do karmienia i pojenia kur oraz automatycznych gniazd do zbioru jaj. / Purchase of a computerized microclimate control system, chicken feeding and watering devices and automatic egg-collecting nests.	Project scope
Wartość całkowita projektu	757 050,00 PLN	Total project value
Wysokość dofinansowania	300 000,00 PLN	Co-financing amount
Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW	225 000,00 PLN	Co-financing from EAFRD

Opis projektu

Beneficjent prowadzi fermę drobiu. Posiada około 40 tys. kur ras mięsnych, które hodowane są w celach reprodukcyjnych. Jaja sprzedawane są do gospodarstw prowadzących wylęgarnie kurcząt. Na terenie fermy znajdują się dwa kurniki o powierzchni ponad 3,5 tys. m² każdy.

W ramach inwestycji zainstalowano nowoczesny system zarządzania fermą, który składa się z komputera sterującego, wentylatorów, grzejników, zraszaczy, czujników oraz urządzeń do automatycznego pojenia i karmienia drobiu. Właściciel fermy wyposażył ją także w silos paszowy oraz gniazda do automatycznego zbioru jaj. System zarządzania pozwala w pełni kontrolować panujący na fermie mikroklimat. Komputer sterujący zbiera informacje przekazywane przez termometry i czujniki mierzące wilgotność powietrza. W zależności od potrzeby uruchamia wentylatory służące do wietrzenia pomieszczeń, włącza zraszacze i ogrzewanie, kontroluje też oświetlenie. Do komputera podłączone są urządzenia odpowiedzialne za automatyczne pojenie i karmienie drobiu.

Nowoczesne gniazda do automatycznego zbioru jaj pozwoliły zredukować straty w postaci jaj tłuczonych lub zabrudzonych. Nowoczesny system zarządzania fermą zmniejszył nakłady pracy osób zajmujących się prowadzeniem gospodarstwa. Informacje o warunkach panujących na fermie, o temperaturze, wilgotności powietrza, zużyciu wody i paszy, przechowywane są w pamięci komputera.

MODERN EQUIPMENT

OF A POULTRY FARM

Project description

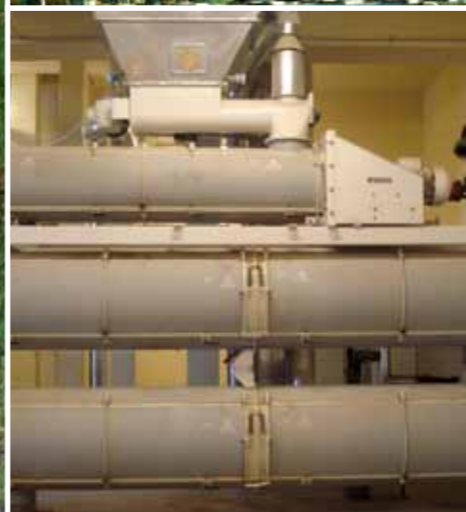
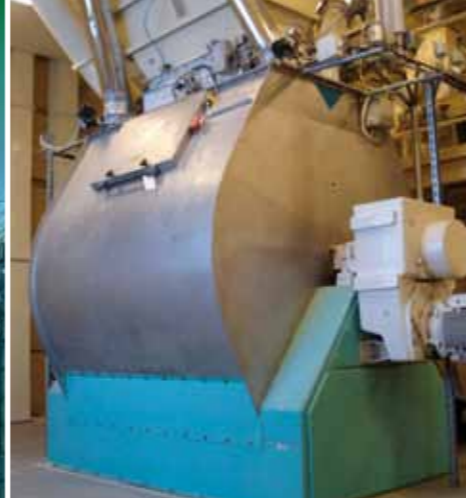
The beneficiary runs a poultry farm. He owns around 40 thousand meat chickens bred for reproductive purposes. Eggs are sold to chicken hatcheries. Two henhouses are located in the farm, each with an area of over 3.5 thousand m².

Under the investment, a modern farm management system has been installed, which comprises a control computer, ventilators, heaters, sprinklers, sensors and automatic feeding and watering equipment. The farm owner has also equipped the farm with a fodder silo and automatic egg-collecting nests. The management system allows a complete control of the farm's microclimate. A control computer collects information transferred by thermometers and air humidity sensors. If necessary, it switches on ventilators, sprinklers and heaters; it also controls the lighting. Automatic poultry feeding and watering equipment is also connected to the computer.

Modern automatic egg-collecting nests have reduced the losses resulting from broken or dirty eggs. The modern farm management system has reduced labour input on the part of farm managers. Information on conditions in the farm area, i.e. temperature, air humidity, water and fodder consumption, is stored in computer memory.

ZAKUP LINII PRODUKCYJNEJ DO PRODUKCJI PASZY

Oś 1	Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego. / Improving the competitiveness of the agricultural and forestry sector.	Axis 1
Działanie	Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej. / Adding value to agricultural and forestry products.	Measure
Beneficjent	spółka akcyjna / joint-stock company	Beneficiary
Województwo	mazowieckie / Mazovian	Voivodeship
Powiat	ciechanowski / Ciechanów	Powiat
Gmina	Ciechanów	Gmina
Zakres projektu	Zakup i montaż maszyn urządzeń do produkcji paszy oraz środków transportu. / Purchase and installation of fodder production equipment and means of transport.	Project scope
Wartość całkowita projektu	24 167 062,00 PLN	Total project value
Wysokość dofinansowania	5 061 269,50 PLN	Co-financing amount
Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW	3 795 952,12 PLN	Co-financing from EAFRD

Opis projektu

Beneficjentem jest spółka będąca producentem mięsa i przetworów drobiowych. Beneficjent korzystał już wcześniej ze wsparcia UE w ramach SPO „Restrukturyzacja ...”, dzięki czemu zakupił aparaty lęgowe, maszyny oraz urządzenia do przetwórstwa drobiu, zmodernizował zakład produkcyjny, rozbudował instalację chłodniczą i wentylacyjną. Uzyskane wsparcie w ramach PROW 2007-2013 jest kontynuacją działań związanych z rozbudową wytwórni pasz. W ramach projektu beneficjent uruchomił drugą linię do produkcji paszy dla drobiu. W ramach projektu kupiono również wagę samochodową, 6 ciągników siodłowych, 5 samochodów do transportu paszy i samochód do przewozu płynnych produktów.

Dzięki inwestycji zakład podwoił produkcję pasz, a tym samym przedsiębiorstwo uniezależniło się od zewnętrznych dostawców. W związku

z uruchomieniem linii produkcyjnej zatrudniono 24 nowych pracowników.

PURCHASE OF FODDER PRODUCTION LINE

Project description

A company producing poultry meat and products is the beneficiary. The beneficiary had previously been granted EU support as part of SOP “Restructuring...”, owing to which he had purchased hatching devices, machines and poultry meat processing machines, as well as modernized a production plant and expanded cooling and ventilating installations. Support granted under RDP 2007-2013 is a continuation of actions aimed at expanding fodder production plant. Under the project, the beneficiary has activated the second poultry fodder production line. A vehicle weight, 6 truck tractors, 5 fodder transporting vehicles and a liquid products transporter have been purchased under the project.

Owing to the investment, the plant has doubled its fodder production, thus the enterprise has become independent of external suppliers. As a result of opening the production line 24 new workers have been employed.

MODERNIZACJA ZAKŁADU

SPECJALIZUJĄCEGO SIĘ W PRODUKCJI SOKÓW

Oś 1	Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego. / Improving the competitiveness of the agricultural and forestry sector.	Axis 1
Działanie	Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej. / Adding value to agricultural and forestry products.	Measure
Beneficjent	spółdzielnia mleczarska / dairy cooperative	Beneficiary
Województwo	podlaskie / Podlaskie	Voivodeship
Powiat	łomżyński / Łomża	Powiat
Gmina	Piątnica	Gmina
Zakres projektu	Zakup systemu mikrofiltracji, systemu chłodniczego oraz automatycznego systemu pakowania i paletyzowania produktów. / Purchase of a microfiltration system, a cooling system and an automatic product packaging and palletization system.	Project scope
Wartość całkowita projektu	22 453 076,00 PLN	Total project value
Wysokość dofinansowania	5 271 842,25 PLN	Co-financing amount
Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW	3 953 881,68 PLN	Co-financing from EAFRD

Opis projektu

Beneficjentem jest spółdzielnia mleczarska, która specjalizuje się w produkcji serka wiejskiego i szerokiego asortymentu śmietan.

W celu zwiększenia potencjału zakładu oraz jego konkurencyjności zdecydowano o kolejnym przedsięwzięciu związanym z technologicznym usprawnieniem procesów produkcji. W ramach inwestycji zakład wyposażony został w system służący do mikrofiltracji mleka, który pozwala na uzyskanie pożądanego składu chemicznego mleka, niezależnie od zawartości białka w skupowanym surowcu.

Spółdzielnia kupiła również pakowaczki oraz nowoczesny system paletyzowania i schładzania. Korzyścią z wprowadzenia systemu jest zautomatyzowanie oraz skrócenie procesu pakowania i paletyzowania, dotychczas realizowanego przez ręczną regulację parametrów maszyny. Zakład wzbogacił się także o tunelowy system chłodniczy, który umożliwia dochładzanie produktów w systemie ciągłym w czasie produkcji, czyli schładzanie produktów z temperatury wejściowej 20-30°C do temperatury wyjściowej 60°C. Zrealizowane przedsięwzięcie wpłynęło na poprawę jakości wytwarzanych wyrobów, a proces produkcyjny stał się mniej uciążliwy dla środowiska.

Spółdzielnia korzystała również z pomocy SAPARD, a także z SPO „Restrukturyzacja ...”. W ramach tych programów kupiła środki transportu do przewozu mleka oraz urządzenia do jego przetwórstwa.

MODERNISATION

OF A JUICE-PRODUCING PLANT

Project description

The beneficiary is a dairy cooperative specialized in the production of cottage cheese and a vast assortment of cream.

To enhance the plant's potential and competitiveness, another undertaking related to technological streamlining of production processes has been prepared. Under the project the plant has been equipped with milk microfiltration system, which allows to obtain a desired chemical composition of milk, regardless of the amount of protein in raw material.

The cooperative has also purchased packers and modern palletization and cooling systems. One of the benefits arising from the introduction of the system is an automation of packing and palletization process, previously managed through manual regulation of machine parameters. The plant has also acquired a tunnel cooling system, which allows additional cooling of products on a constant basis during production stage, i.e. cooling products from input temperature of 20-30°C to output temperature of 60°C. The undertaking has enhanced the quality of products and production process has become more environmentally-friendly.

The cooperative has also enjoyed SAPARD support and benefited from SOP “Restructuring...”. As part of these programmes, the cooperative has bought milk transporting vehicles and milk processing equipment.

MODERNIZACJA PRZETWÓRNI

OWOCÓW I WARZYW

Oś 1	Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego. / Improving the competitiveness of the agricultural and forestry sector.	Axis 1
Działanie	Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej. / Adding value to agricultural and forestry products.	Measure
Beneficjent	Sp. z o.o.	Beneficiary
Województwo	mazowieckie / Mazovian	Voivodeship
Powiat	nowodworski / Nowy Dwór Mazowiecki	Powiat
Gmina	Zakroczym	Gmina
Zakres projektu	Rozbudowa hali produkcyjnej oraz zakup maszyn i urządzeń. / Expansion of the production hall and purchase of machines and equipment.	Project scope
Wartość całkowita projektu	3 354 381,00 PLN	Total project value
Wysokość dofinansowania	1 167 448,80 PLN	Co-financing amount
Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW	875 586,60 PLN	Co-financing from EAFRD

MODERNISATION

OF FRUIT AND VEGETABLES PROCESSING PLANT

Opis projektu

Beneficjentem jest przedsiębiorstwo zajmujące się przetwórstwem i sprzedażą hurtową warzyw i owoców. W ramach projektu beneficjent rozbudował halę produkcyjną wyposażając ją w instalacje i komory chłodnicze do składowania jabłek i pomidorów. Ponadto kupił linię produkcyjną do przetwarzania sałat o wydajności 1 500 kg na godzinę. Dzięki dofinansowaniu zakład kupił również linię ważącą i pakującą dla różnych typów ciętych warzyw liściastych. Zrealizowana inwestycja usprawniła proces produkcji przetwórnicy, zwiększyła jej zdolność produkcyjną oraz wpłynęła na wzrost jakości przetwarzanych produktów.

Beneficjent korzystał już wcześniej z dotacji Programu SAPARD, w ramach którego przebudował pomieszczenia produkcyjne, zainstalował system uzdatniania wody, wykonał kanalizację, instalację elektryczną, a także wybudował pomieszczenie sanitarne.

Project description

The beneficiary is a fruit and vegetables processing and wholesale enterprise. As part of the project the beneficiary has expanded the production hall, equipped it with cooling installations and chambers to store apples and tomatoes. Moreover, he has bought a lettuce processing line with a capacity of 1 500 kg per hour. Owing to the co-financing, the plant has also purchased weighing and packing lines for various types of cut leaf vegetables. The investment has contributed to the streamlining of the plant's production process, increased its productivity and enhanced the quality of processed products.

The beneficiary had been previously granted subsidy from the SAPARD Programme, under which he had remodelled production halls, installed water purification system, developed sewerage and wiring systems and constructed a sanitary facility.

ROZSZERZENIE OFERTY

FIRMY ZAJMUJĄCEJ SIĘ METALOPLASTYKĄ

Oś 3	Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej. / The quality of life in rural areas and diversification of the rural economy.	Axis 3
Działanie	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej. / Diversification into non-agricultural activities.	Measure
Beneficjent	osoba fizyczna / natural person	Beneficiary
Województwo	podkarpackie / Podkarpackie	Voivodeship
Powiat	leżajski / Leżajsk	Powiat
Gmina	Leżajsk	Gmina
Zakres projektu	Zakup maszyn do metaloplastyki. / Purchase of metalwork machines.	Project scope
Wartość całkowita projektu	245 049,00 PLN	Total project value
Wysokość dofinansowania	100 000,00 PLN	Co-financing amount
Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW	75 000,00 PLN	Co-financing from EAFRD

Opis projektu

Beneficjentem jest małżonek osoby, która prowadzi gospodarstwo rolne. Jest właścicielem firmy specjalizującej się w kowalstwie artystycznym oraz metaloplastyce. Wykonuje bramy, furtki, balustrady, ogrodzenia, akcesoria meblowe, jak również elementy ze stali nierdzewnej.

Beneficjent zakupił maszynę umożliwiającą produkcję elementów wykorzystywanych w kowalstwie artystycznym. Składa się ona z urządzenia do wykonywania koszy, wygniatania wzorów, kucia i walcowania na gorąco, formowania kształtów oraz gazowego pieca kuźniczego.

Zastosowanie nowoczesnego sprzętu usprawniło proces produkcji i zwiększyło moce wytwórcze zakładu. Oferta firmy została rozszerzona o nowe wyroby i usługi. Beneficjent realizuje zamówienia z zakresu wykonywania wzorów na prętach i rurach, wyginania oraz formatowania prętów w określone kształty oraz wyrobu koszyków.

Firma umocniła swoją pozycję na rynku i zwiększyła sprzedaż. W zmodernizowanym zakładzie wytwarzane są atrakcyjne wyroby o wysokiej jakości. Beneficjent utworzył dwa nowe miejsca pracy.

EXPANDING THE OFFER

OF A METALWORK COMPANY

Project description

The beneficiary is a spouse to a person running an agricultural holding. He runs an artistic metalwork business. The firm manufactures gates, railings, fences, furniture accessories and stainless steel elements.

The beneficiary has purchased a machine enabling the production of elements used in artistic metalwork. It includes a device for making baskets, embossing patterns, hot forging and rolling, forming shapes and a forging furnace.

The use of modern equipment has streamlined the production process and increased the plant's capacity. The company's offer has been expanded to cover new products and services. The beneficiary processes orders as regards engraving patterns on rods and pipes, bending and forming rods into various shapes and making baskets.

The firm has reinforced its market position and increased its sale. Attractive, high-quality products are manufactured at a modernized plant. The beneficiary has created two new jobs.

ROZWÓJ

STACJI DEMONTAŻU SAMOCHODÓW

Oś 3	Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej. / The quality of life in rural areas and diversification of the rural economy.	Axis 3
Działanie	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej. / Diversification into non-agricultural activities.	Measure
Beneficjent	osoba fizyczna / natural person	Beneficiary
Województwo	kujawsko-pomorskie / Kujawsko-Pomorskie	Voivodeship
Powiat	brodnicki / Brodnica	Powiat
Gmina	Brodnica	Gmina
Zakres projektu	Zakup wózka widłowego oraz maszyny do zgniatania karoserii. / Purchase of a forklift truck and a car compactor.	Project scope
Wartość całkowita projektu	241 255,00 PLN	Total project value
Wysokość dofinansowania	98 875,00 PLN	Co-financing amount
Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW	74 156,25 PLN	Co-financing from EAFRD

DEVELOPMENT

OF A CAR DISMANTLING STATION

Opis projektu

Beneficjent prowadzi centrum samochodowe, które specjalizuje się między innymi w handlu częściami zamiennymi, a także w rozbiórce przeznaczonych na złom samochodów. Uzyskane w ten sposób surowce wtórne, takie jak stal, guma, szkło i tworzywa sztuczne, przekazywane są do hut i zakładów przetwórczych.

Celem projektu był wzrost dochodu z działalności pozarolniczej (odzysk surowców i materiałów segregowanych) poprzez uruchomienie nowego punktu usługowego. W ramach projektu beneficjent zakupił prasę hydrauliczną do zgniatania karoserii oraz wózek widłowy. Prasa hydrauliczna służy do miażdżenia karoserii samochodów na płaskie bloczki, które jako surowce wtórne przekazywane są do hut.

Zrealizowana inwestycja przyczyniła się do wzrostu dochodów firmy. Dzięki wykorzystaniu nowego sprzętu zakład mógł rozwinąć działalność związaną z demontażem samochodów. W związku z modernizacją przedsiębiorstwa zatrudnionych zostało dwóch nowych pracowników.

Project description

The beneficiary runs a car centre specialised, among others, in spare parts trading and dismantling cars to be scrapped. Secondary raw materials obtained in this way, such as steel, rubber, glass and plastic, are transferred to steel mills and processing plants.

The objective of the project was to increase income from non-agricultural activity (recycling raw materials and sorted materials) by opening a new service point. Under the project the beneficiary has purchased a hydraulic press to compact car bodies and a forklift truck. A hydraulic press is used to compact car bodies into flat blocks which are then transferred to steel mills as secondary raw materials.

The investment has contributed to the increased income of the company. Owing to the use of new equipment, the plant could develop its car dismantling operation. Two new workers have been employed due to the business modernization.

URUCHOMIENIE

OŚRODKA FIZJOTERAPEUTYCZNEGO

Oś 3	Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej. / The quality of life in rural areas and diversification of the rural economy.	Axis 3
Działanie	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej. / Diversification into non-agricultural activities.	Measure
Beneficjent	osoba fizyczna / natural person	Beneficiary
Województwo	warmińsko-mazurskie / Warmińsko-Mazurskie	Voivodeship
Powiat	/	Powiat
Gmina	Węgorzewo	Gmina
Zakres projektu	Wyposażenie sali rehabilitacyjnej, zakup urządzeń do fizyko- i hydroterapii. / Equipping the rehabilitation room, purchase of physio and hydrotherapy devices.	Project scope
Wartość całkowita projektu	254 086,00 PLN	Total project value
Wysokość dofinansowania	100 000,00 PLN	Co-financing amount
Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW	75 000,00 PLN	Co-financing from EAFRD

Opis projektu

Beneficjentem jest rolnik, który prowadzi gospodarstwo o powierzchni 25 ha. W ramach projektu beneficjent kupił niezbędny sprzęt rehabilitacyjny do fizyko- i hydroterapii. Placówkę wyposażono m.in. w aparat do magnetoterapii, który za pomocą pola magnetycznego wzmacnia przemianę materii i poprawia ukrwienie w komórkach, pionizator umożliwiający rehabilitację osób z niedowładami kończyn dolnych oraz tułowia, aparaty do laseroterapii i leczenia ultradźwiękami, lampę do koloroterapii. Zakupiono również sprzęt do zabiegów hydroterapeutycznych, a tym wanny, brodzik, urządzenia do hydromasażu stóp, a także specjalistyczne łóżko rehabilitacyjne, materace, balkoniki, drabinki, piłki, wózek inwalidzki, bieżnię, step per i rower treningowy. Beneficjent stworzył dwa nowe miejsca pracy.

OPENING

A PHYSIOTHERAPY CENTRE

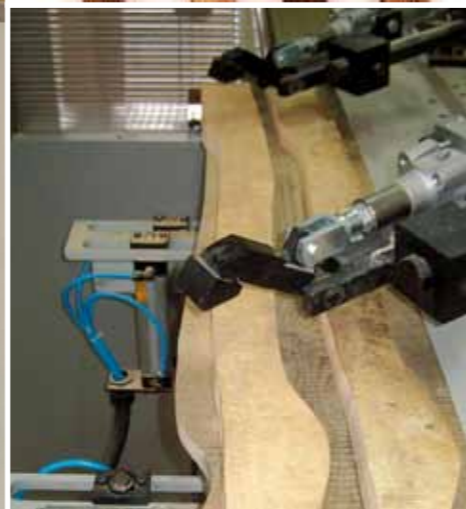
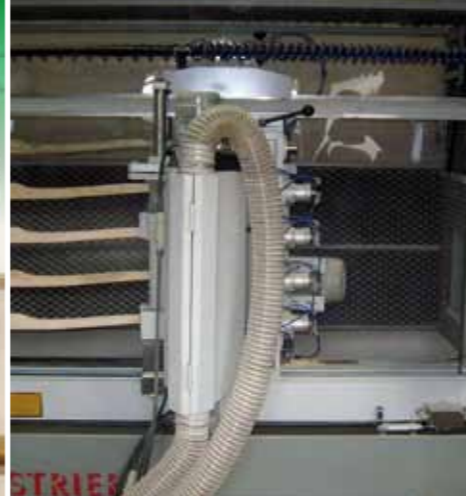
Project description

The beneficiary is a farmer who runs a holding with an area of 25 ha. Under the project, the beneficiary has purchased necessary rehabilitation equipment for physio and hydrotherapy. The centre has been equipped with, among others, a magnetotherapy appliance, which, by influence of magnetic field, strengthens metabolism and improves blood supply in cells, a parapodium allowing the rehabilitation of persons with paraparesis and trunk paresis, laser therapy and ultrasound therapy appliances and a colour therapy lamp. The equipment for hydrotherapeutic treatment has also been purchased, including bathtubs, shower base, feet hydro massage devices, as well as a specialist rehabilitation bed, mattresses, walking frames, balls, a wheelchair, a treadmill, a stepper and an exercise bike. The beneficiary has created two new jobs.

ROZSZERZENIE BAZY PRODUKCYJNEJ

FIRMY WYTWARZAJĄCEJ UCHWYTY I TRZONKI DO NARZĘDZI OGRODNICZYCH

Oś 3	Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej. / The quality of life in rural areas and diversification of the rural economy.	Axis 3
Działanie	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw. / Creation and development of micro-enterprises.	Measure
Beneficjent	osoba fizyczna / natural person	Beneficiary
Województwo	kujawsko-pomorskie / Kujawsko-Pomorskie	Voivodeship
Powiat	tucholski / Tuchola	Powiat
Gmina	Cekcyn	Gmina
Zakres projektu	Zakup maszyn do cięcia i obróbki drewna. / Purchase of wood cutting and processing machines.	Project scope
Wartość całkowita projektu	314 069,58 PLN	Total project value
Wysokość dofinansowania	128 717,00 PLN	Co-financing amount
Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW	96 537,75 PLN	Co-financing from EAFRD

EXPANDING THE PRODUCTION BASE

OF A COMPANY MANUFACTURING HOLDERS AND HANDLES FOR GARDEN TOOLS

Opis projektu

Beneficjent jest właścicielem rodzinnego przedsiębiorstwa zajmującego się produkcją drewnianych trzonek i uchwytów do narzędzi ogrodniczych. W ramach inwestycji beneficjent kupił pilarkę taśmowo-kopiującą oraz automatyczną tokarko-kopiarę. Dzięki nowym maszynom zakład rozpoczął wytwarzanie trzonek o profilowanym kształcie. Na rynku lokalnym produkcja tego typu ma charakter innowacyjny. Ponadto zapotrzebowanie na trzonki profilowane jest znacznie większe niż na trzonki o prostym kształcie.

Beneficjent wytwarza produkty według określonego szablonu. Przy użyciu pilarki, z desek o odpowiednich wymiarach, wycinane są powtarzalne elementy o wygiętym kształcie. Następnie suszone są w suszarni kontenerowej według odpowiedniego programu. Produkt końcowy powstaje w wyniku jednocześnie przeprowadzonego procesu toczenia i szlifowania za pomocą tokarko - kopiar.

Realizacja projektu umożliwiła rozszerzenie oferty zakładu, który wcześniej wytwarzał jedynie trzonki proste. W wyniku zastosowania nowoczesnych urządzeń wzrosła moc produkcyjna zakładu. Ponadto cykl produkcyjny uległ skróceniu.

Właściciel zakładu stał się producentem wysokiej jakości precyzyjnie wykonanych produktów, które spełniają normy pod względem wymiaru, kształtu, odpowiedniej wilgotności i jakości powierzchni. Dzięki inwestycji beneficjent utworzył trzy nowe miejsca pracy.

Project description

The beneficiary owns a family business producing wooden holders and handles for garden tools. Under the investment, the Beneficiary has purchased a band sawing machine and an automatic lathe tracer. Owing to new machines, the plant has begun to manufacture moulded handles. On the local market, such a production is quite an innovation. Moreover, the demand on moulded handles is much higher than on straight handles.

Beneficiary manufactures products based on a stencil. Repeated elements of a curved shape are obtained by cutting boards of proper dimensions with a sawing machine. Then the elements are dried in a container drying room according to an appropriate programme. A final product is a result of the simultaneous turning and grinding by the use of a lathe tracer.

Project implementation has allowed the expansion of the plant's offer which had covered only straight handles before. As a result of using modern devices, the plant's production capacity has grown. Moreover, production cycle has been shortened.

The plant owner has become a producer of a high-quality and precisely made products which meet shape, surface, moisture, quality and dimensional standards. Owing to the investment, the beneficiary has created three new jobs.

ROZWÓJ FIRMY

PRODUKUJĄCEJ BLACHĘ TRAPEZOWĄ

Oś 3	Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej. / The quality of life in rural areas and diversification of the rural economy.	Axis 3
Działanie	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw. / Creation and development of micro-enterprises.	Measure
Beneficjent	osoba fizyczna / natural person	Beneficiary
Województwo	kujawsko-pomorskie / Kujawsko-Pomorskie	Voivodeship
Powiat	golubsko-dobrzyński / Golub-Dobrzyń	Powiat
Gmina	Golub-Dobrzyń	Gmina
Zakres projektu	Zakup linii do produkcji blachy trapezowej. / Purchase of trapezoidal metal sheet production line.	Project scope
Wartość całkowita projektu	707 600,00 PLN	Total project value
Wysokość dofinansowania	290 000,00 PLN	Co-financing amount
Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW	217 500,00 PLN	Co-financing from EAFRD

DEVELOPMENT

OF TRAPEZOIDAL METAL SHEET PRODUCER

Opis projektu

Beneficjentem jest firma specjalizująca się w produkcji blachodachówki i blachy trapezowej oraz sprzedaży pokryć dachowych, okien dachowych i wełny mineralnej. Dzięki wsparciu finansowemu ramach PROW 2007-2013 w zakładzie uruchomiono dwie linie do produkcji blachy trapezowej T-35 oraz T-18. Zakupione linie do produkcji blachy są w pełni zautomatyzowane, ich obsługą zajmuje się jeden pracownik. Odznaczają się również wysoką wydajnością wynoszącą 30 mb/min.

Realizacja inwestycji wzbogaciła asortyment firmy o nowe rodzaje blachy trapezowej. Pomogła zwiększyć skalę produkcji przy jednoczesnym zmniejszeniu ceny wyrobów o około 15% - 20%. Zastosowanie nowoczesnej technologii sprawiło, że jakość produktów porównywalna jest z ofertą międzynarodowych wytwórców. Powstało też 5 nowych miejsc pracy, z czego cztery osoby zostały zatrudnione przy linii produkcyjnej, natomiast jedna odpowiedzialna jest za marketing i promocję nowych wyrobów.

Project description

The beneficiary company specializes in the production of metal shingle and trapezoidal metal sheet, as well as the sale of roofing, roof windows and mineral wool. Owing to financial support under RDP 2007-2013, two production lines of T-35 and T-18 trapezoidal metal sheet have been launched. Metal sheet production lines are fully automatic and operated by one worker. They are also characterized by high efficiency of 30 running metres/min.

The investment has enriched the company's assortment by new types of trapezoidal metal sheet. It helped increase the production scale and at the same time, and lower product price by around 15-20%. Application of a modern technology helped obtain the quality of products comparable to international producers' assortment. 5 jobs have also been created, of which four at the production line and one in marketing and promotion of new products.

OTWARCIE SALONU URODY

Oś 3	Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej. / The quality of life in rural areas and diversification of the rural economy.	Axis 3
Działanie	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw. / Creation and development of micro-enterprises.	Measure
Beneficjent	osoba fizyczna / natural person	Beneficiary
Województwo	pomorskie / Pomeranian	Voivodeship
Powiat	starogardzki / Starogard	Powiat
Gmina	Bobowo	Gmina
Zakres projektu	Zakup wyposażenia do studia urody. / Purchase of a beauty parlour equipment.	Project scope
Wartość całkowita projektu	98 835,00 PLN	Total project value
Wysokość dofinansowania	39 686,50 PLN	Co-financing amount
Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW	29 764,87 PLN	Co-financing from EAFRD

OPENING A BEAUTY PARLOUR

Opis projektu

Beneficjentem jest osoba fizyczna rozpoczynająca działalność gospodarczą w zakresie usług fryzjersko-kosmetycznych. Uzyskanie wsparcia finansowego pozwoliło na zakup wyposażenia do studia urody.

W ramach projektu beneficjent wyposażył salon w myjnię z masażem włosów, przybory fryzjerskie, maszynki do strzyżenia, fotele fryzjerskie, kask fryzjerski, nawilżacz parowy do regeneracji włosów oraz łóżko solaryjne.

Beneficjent świadczy profesjonalne usługi pielęgnacji i stylizacji włosów: mycie, strzyżenie, modelowanie, farbowanie oraz regeneracja. Ponadto w salonie istnieje możliwość skorzystania z solarium, a także wykonania makijażu na różne okazje. Dzięki realizacji przedsięwzięcia beneficjent utworzył jedno nowe miejsce pracy.

Project description

The beneficiary is a natural person setting up business activity in the area of hairdressing and beauty services. Financial support has allowed the purchase of a beauty parlour equipment.

Under the project, the beneficiary has equipped the parlour with a hair washer with head massager, hairdressing accessories, hairdressing chairs, a hood dryer, a steamer for hair regeneration and a tanning bed.

The beneficiary is providing professional hair care and styling services: washing, cutting, modeling, dying and regeneration. Moreover, there is a possibility to use a sunbad bed and to have a make-up done for various occasions. Owing to the investment, the beneficiary has created one job.

BUDOWA URZĄDZEŃ SOLARNYCH NA KRYTEJ PŁYWALNI W MIEJSCOWOŚCI CMOLAS

Oś 3	Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej. / The quality of life in rural areas and diversification of the rural economy.	Axis 3
Działanie	Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej. / Basic services for the economy and rural population.	Measure
Beneficjent	Gmina Cmolas	Beneficiary
Województwo	podkarpackie / Podkarpackie	Voivodeship
Powiat	kolbuszowski / Kolbuszowa	Powiat
Gmina	Cmolas	Gmina
Zakres projektu	Poprawa infrastruktury technicznej poprzez zastosowanie nowoczesnego układu solarnego, mającej na celu zmniejszenie kosztów eksploatacyjnych. / Improving technical infrastructure by using a modern solar system, in order to reduce operational costs.	Project scope
Wartość całkowita projektu	503 337,13 PLN	Total project value
Wysokość dofinansowania	224 939,13 PLN	Co-financing amount
Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW	278 938,00 PLN	Co-financing from EAFRD

CONSTRUCTION OF A SOLAR SYSTEM AT AN INDOOR SWIMMING POOL IN CMOLAS

Opis projektu

Celem projektu była poprawa infrastruktury technicznej poprzez zastosowanie nowoczesnego układu solarnego, mającej na celu zmniejszenie kosztów eksploatacyjnych. Poprawa infrastruktury technicznej nastąpiła poprzez zastosowanie nowoczesnego układu solarnego. Przyjęte rozwiązanie pozwoliło na redukcję kosztów ponoszonych przez Gminę Cmolas na przygotowanie ciepłej wody użytkowej i wody w niecce basenowej i tym samym zmniejszenie emisji spalin.

Zastosowany system solarny jest zasilany przez baterię 98 kolektorów słonecznych. System kolektorów został zamontowany na dachu budynku pływalni, na konstrukcji wsporczej. System solarny składa się z trzech obiegów. Nośnikiem energii słonecznej jest wodny roztwór glikolu cyrkulujący w systemie kolektory – wymiennik ciepła, obieg będzie wymuszony za pomocą pompy obiegowej znajdującej się w stacji solarnej.

Project description

The objective of the project was to improve technical infrastructure by using a modern solar system, in order to reduce operational costs. The improvement of technical infrastructure took place by using a modern solar system. An applied solution allowed to reduce costs incurred by Gmina Cmolas to heat up usable water and water in a swimming pool basin and thus, to reduce the emission of fumes.

The adopted solar system is powered by a battery of 98 solar collectors. A system of collectors has been fixed on the building's roof, by means of using a retaining structure. The solar system includes three cycles. Aqueous glycol solution is a solar energy carrier and it circulates within the system of collectors – heat exchanger, whereas the circulation will be forced by a circulation pump located in a solar station.

BUDOWA KANALIZACJI SANITARNEJ

W MIEJSCOWOŚCI SZYPOWICE

Oś 3	Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej. / The quality of life in rural areas and diversification of the rural economy.	Axis 3
Działanie	Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej. / Basic services for the economy and rural population.	Measure
Beneficjent	Gmina Kroczyce	Beneficiary
Województwo	śląskie / Silesian	Voivodeship
Powiat	zawierciański / Zawiercie	Powiat
Gmina	Kroczyce	Gmina
Zakres projektu	Poprawa warunków życia mieszkańców oraz warunków prowadzenia działalności gospodarczej w miejscowości Szypowice. / Improving living standards and conditions of business operation in Szypowice.	Project scope
Wartość całkowita projektu	1 683 849,81 PLN	Total project value
Wysokość dofinansowania	649 299,81 PLN	Co-financing amount
Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW	1 034 550,00 PLN	Co-financing from EAFRD

CONSTRUCTION

OF A SANITARY SEWERAGE IN SZYPOWICE

Opis projektu

Projekt miał na celu poprawę warunków życia mieszkańców oraz warunków prowadzenia działalności gospodarczej w miejscowości Szypowice. Zakres robót obejmował budowę kanalizacji grawitacyjnej o łącznej długości 3 035 m, budowę kanalizacji tłocznej o łącznej długości 907 m, budowę 4 przepompowni ścieków wraz z zasilaniem elektrycznym, budowę przykanalików od ciągu głównego do pierwszej studni na posesji w ilości 72 szt. i długości 798 m oraz modernizację istniejących przepompowni.

Ujęte w systemie kanalizacji ścieki sanitarne odprowadzane są do istniejącej oczyszczalni ścieków w Siamoszycach o wydajności 150m³/d, poprzez istniejącą sieć kanalizacji sanitarnej na terenie Szypowic.

Project description

The project was aimed at improving living standards and conditions of business operation in Szypowice. The scope of works included the construction of gravity sewerage with the total length of 3 035 m, the construction of force sewerage with the total length of 907 m, the development of 4 pumping stations along with electric power source, the construction of 72 house sewers from the main pipeline to the first household well with the length of 798 m and modernisation of existing pumping stations.

Sanitary waste collected by the sewerage system is disposed to an existing wastewater treatment plant in Sianoszyce, which has the capacity of 150 m³/day, via the existing sanitary sewerage network in Szypowice.

ZAKUP I MONTAŻ LATARNI ZASILANYCH ENERGIĄ ODNAWIALNĄ SŁONECZNĄ I WIATROWĄ

PURCHASE AND INSTALLATION OF STREET LAMPS POWERED BY RENEWABLE SOLAR AND WIND ENERGY

Oś 3	Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej. / The quality of life in rural areas and diversification of the rural economy.	Axis 3
Działanie	Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej. / Basic services for the economy and rural population.	Measure
Beneficjent	Gmina Prudnik	Beneficiary
Województwo	opolskie / Opolskie	Voivodeship
Powiat	prudnicki / Prudnik	Powiat
Gmina	Prudnik	Gmina
Zakres projektu	Poprawa infrastruktury technicznej związanej z oświetleniem przestrzeni publicznej na terenach wiejskich Gminy Prudnik. / Improving technical infrastructure related to illuminating public space in rural areas of Gmina Prudnik.	Project scope
Wartość całkowita projektu	128 832,00 PLN	Total project value
Wysokość dofinansowania	49 632,00 PLN	Co-financing amount
Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW	79 200,00 PLN	Co-financing from EAFRD

Opis projektu

Celem projektu była poprawa infrastruktury technicznej związanej z oświetleniem przestrzeni publicznej na terenach wiejskich Gminy Prudnik, w których przypadku doprowadzenie energii elektrycznej z sieci było nieuzasadnione ekonomicznie. Realizacja niniejszego projektu połączona była z wytwarzaniem i wykorzystywaniem energii odnawialnej (słońca i wiatru), która stanowi źródło energii zasilającej dla 12 lamp. W ramach projektu dokonano zakupu oraz montażu na terenie 8 miejscowości wiejskich (Piorunkowice, Rudziczka, Mieszkowice, Szybowice, Czyżowice, Wierzbiec, Moszczanka, Łąka Prudnicka), łącznie 12 sztuk lamp zasilanych energią słoneczną oraz wiatrową, które oświetlają wybrane przestrzenie ogólnodostępne na działkach będących własnością Gminy Prudnik.

Project description

The aim of the project was to improve technical infrastructure related to illuminating public space in rural areas of Gmina Prudnik, where electric power supply was economically unfeasible. The implementation of this project was combined with the production and use of renewable energy (sun and wind) which is the source for 12 lamps. The project provided for the purchase and installation of the total of 12 street lamps powered by solar and wind energy in 8 rural locations (Piorunkowice, Rudziczka, Mieszkowice, Szybowice, Czyżowice, Wierzbiec, Moszczanka, Łąka Prudnicka); these lamps illuminate selected general access areas on plots belonging to Gmina Prudnik.

ROZBUDOWA CENTRUM

EDUKACJI REGIONALNEJ I PRZYRODNICZEJ

Oś 3	Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej. / The quality of life in rural areas and diversification of the rural economy.	Axis 3
Działanie	Odnowa i rozwój wsi. / Village renewal and development.	Measure
Beneficjent	Gmina Międzychód	Beneficiary
Województwo	wielkopolskie / Wielkopolskie	Voivodeship
Powiat	międzychodzki / Międzychód	Powiat
Gmina	Międzychód	Gmina
Zakres projektu	Zachowanie zabytków kultury materialnej wsi i rozwój aktywności społeczności lokalnej. / Preservation of material culture of a village and activation of local rural population.	Project scope
Wartość całkowita projektu	399 993,53 PLN	Total project value
Wysokość dofinansowania	236 062,53 PLN	Co-financing amount
Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW	163 931,00 PLN	Co-financing from EAFRD

EXPANSION

OF THE REGIONAL AND ENVIRONMENTAL EDUCATION CENTRE

Opis projektu

Celem projektu był rozwój aktywności społeczności lokalnej, a w konsekwencji wzrost zamożności i poprawa warunków życia. Projekt jest kontynuacją zakończonej w 2006 r. w ramach SPO „Restrukturyzacja...” odbudowy folwarku i przekształcenia go w Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej. Dodatkowym celem było zwiększenie liczby turystów i podniesienie poziomu usług turystycznych świadczonych

w Gminie Międzychód i przez Centrum. Cele te zrealizowano poprzez: wyremontowanie zabytkowego budynku „płatkarni” na potrzeby ekspozycyjno – konferencyjne i obsługi turystów, wymianę dachu na budynku warsztatów ginących zawodów i prowadzone w nim zajęcia, utworzenie terenów rekreacyjno – sportowych. Wykonanie projektu od początku związane jest z niecodziennym pomysłem, wykraczającym poza typowe, realizowane na obszarach wiejskich programy. Efekt okazał się zaskoczeniem dla samych projektodawców. Oprócz odnowienia

i wyposażenia budynków udało się pozyskać ponad 8 tys. zwiedzających rocznie, nauczyć mieszkańców wsi prac związanych z prezentacją dawnych zawodów i obsługą turystów. Osiągnięciem było też utworzenie stowarzyszenia wiejskiego i poprawa wizerunku całej wsi.

Project description

The objective of the project was to activate the local population and thus, to increase welfare and improve living standards. The project is a continuation of a farm rebuilding and converting into Regional and Environmental Education Centre, which was completed in 2006 under SOP “Restructuring...”. The additional objective was to increase the number of tourists and enhance the quality of tourist services provided both by Gmina Międzychód and by the Centre. The objectives have been met through: renovating a historic grain crushery for conference and exhibition purposes, as well as tourism management needs, replacement of roofing on the building to host workshops in vanishing occupations and other classes, establishment of sports and recreation areas. From the very beginning, the project has been a result of a unique idea, exceeding typical programmes implemented in rural areas. The effect was a great surprise to the project designers themselves. Apart from renovating the buildings, more than 8 thousand visitors annually have been attracted by the venue, and the project has succeeded in teaching the rural population to present old occupations and provide tourism management services. An establishment of a rural association and improving the image of the village has also been a great success.

ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW

WOKÓŁ JEZIORA KŁODNO

Oś 3	Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej. / The quality of life in rural areas and diversification of the rural economy.	Axis 3
Działanie	Odnowa i rozwój wsi. / Village renewal and development.	Measure
Beneficjent	Gminny Ośrodek Kultury i Rekreacji w Chmielnie Commune / Centre for Culture and Recreation in Chmielno	Beneficiary
Województwo	pomorskie / Pomeranian	Voivodeship
Powiat	kartuski / Kartuzy	Powiat
Gmina	Chmielno	Gmina
Zakres projektu	Zagospodarowanie terenów wokół jeziora Kłodno. / Developing the land around Lake Kłodno.	Project scope
Wartość całkowita projektu	469 425,82 PLN	Total project value
Wysokość dofinansowania	185 545,82 PLN	Co-financing amount
Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW	283 880,00 PLN	Co-financing from EAFRD

Opis projektu

Projekt miał na celu uporządkowanie terenu i podwyższenie standardu ogólnodostępnej plaży nad jeziorem Kłodno, unowocześnienie infrastruktury obsługi turystów i mieszkańców korzystających z tego terenu oraz ochronę czystości jeziora. Inwestycja polegała na budowie obiektu kubaturowego o architekturze kaszubskiej nawiązującej do tradycji regionalnych o łącznej powierzchni 72 m². W obiekcie znajdują się pomieszczenia dla ratowników, ogólnodostępne węzły sanitarne dla użytkowników plaży również przystosowane dla osób niepełnosprawnych oraz pomieszczenie na ekspozycję kaszubskich wyrobów – ceramiki, haftu, itp. Plaża na przesmyku między jeziorami Kłodnem i Białym znajduje się w miejscu, gdzie istniało wczesnośredniowieczne grodzisko. Dodatkowo ustawione zostały drewniane bramy oraz umieszczono przy domku ratownika tablicę z tekstem o grodzisku. Budynek został wyposażony w nowe przyłącze energetyczne, instalację wodociągową oraz przyłącze kanalizacyjne. Ponadto piaszczysta plaża została na całej długości poszerzona o 2 metry. Od strony drogi zbudowany został mur oporowy, zamontowano metalowe barierki, posadzono żywopłot i ustawiono ławki. Realizacja inwestycji wpłynęła na poprawę jakości życia poprzez zapewnienie mieszkańcom i turystom możliwości korzystania z kąpieliska oraz plaży wraz z zapleczem sanitarnym. Ponadto, inwestycja wyeksponowała teren średniowiecznego grodziska i wpłynęła na wzrost atrakcyjności turystycznej wsi Chmielno.

DEVELOPING THE LAND

AROUND LAKE KŁODNO

Project description

The project was aimed at ordering the area and enhancing standards of the public access beach around Lake Kłodno, modernizing tourism and resident management infrastructure, as well as protecting the lake's purity. The investment consisted in constructing a building in the Kashubian style referring to regional tradition, with a total area of 72 m². The building contains rooms for lifeguards, public access sanitary infrastructure adjusted to the needs of the disabled and exhibition room for Kashubian artworks - ceramics, embroidery, etc. The beach on an isthmus between Kłodno and Białe lakes is located on what was once an early medieval settlement. Additionally, wooden gates have been positioned and a plaque with an information about the abovementioned settlement has been fixed next to the lifeguard's lodge. A building has been equipped with a new power line, water supply system and wastewater connection. Moreover, a sandy beach has been widened by 2 metres all along. At the side of the road a retaining wall has been built, metal railings have been fixed, hedge has been planted and benches placed. The project implementation has improved the living standards by giving residents and tourists the opportunity to use a public beach provided with sanitary facilities. Moreover, the investment has exposed an early medieval settlement spot which has enhanced the attractiveness of Chmielno among the tourists.

REMONT I WYPOSAŻENIE

GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W DALIKOWIE

Oś 3	Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej. / The quality of life in rural areas and diversification of the rural economy.	Axis 3
Działanie	Odnowa i rozwój wsi. / Village renewal and development.	Measure
Beneficjent	Gmina Dalików	Beneficiary
Województwo	łódzkie / Łódzkie	Voivodeship
Powiat	poddębicki / Poddębice	Powiat
Gmina	Dalików	Gmina
Zakres projektu	Podniesienie standardu świadczonych usług kulturalnych. / Improving standards of cultural services.	Project scope
Wartość całkowita projektu	216 537,01 PLN	Total project value
Wysokość dofinansowania	82 272,01 PLN	Co-financing amount
Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW	134 265,00 PLN	Co-financing from EAFRD

RENOVATION AND EQUIPMENT

OF THE PUBLIC LIBRARY IN DALIKÓW

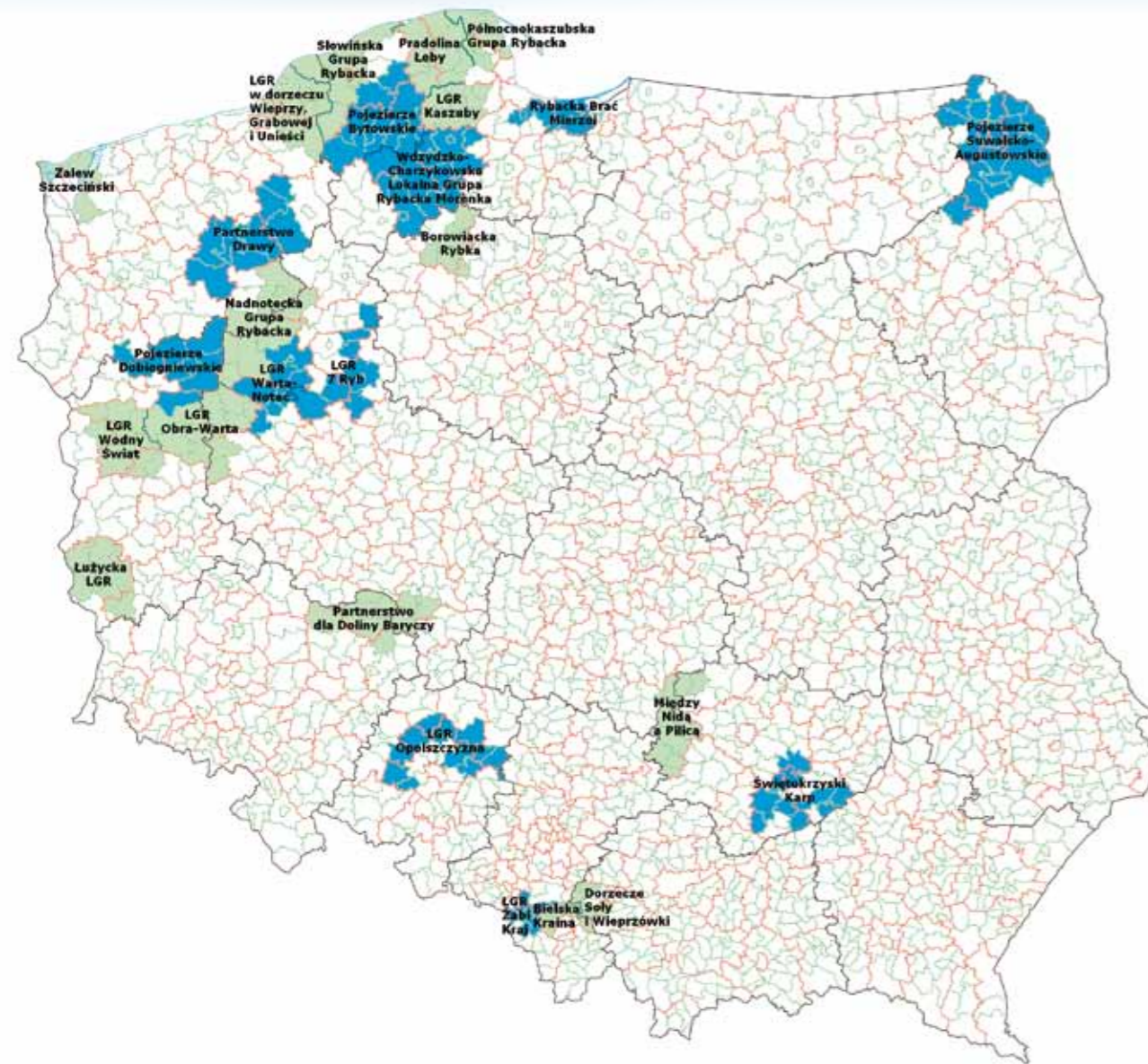
Opis projektu

Biblioteka w Dalikowie skupia życie kulturalne mieszkańców gminy. Głównym celem operacji było podniesienie standardu świadczonych usług kulturalnych. Było to możliwe dzięki remontowi budynku oraz uzupełnieniu niezbędnego wyposażenia placówki. W ramach remontu została przeprowadzona termomodernizacja obiektu łącznie z wymianą okien i drzwi, odnowiono elewację oraz inne zewnętrzne elementy budynku, tj. schody, rynny, rury spustowe, dach i kominy. Także dzięki gruntownemu remontowi i wymianie umeblowania, nowy wizerunek zyskało wnętrze biblioteki, jak również zadbano o odnowienie pomieszczeń magazynowych. Nowy wizerunek zyskało także otoczenie budynku. Ułożenie chodników z wydzielonymi skwerami znacznie poprawiło estetykę całej miejscowości. Gminna Biblioteka Publiczna w Dalikowie jest instytucją otwartą na wszystkie osoby chcące korzystać z jej zasobów i usług, dlatego też dostosowano budynek do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo.

Project description

The library in Dalików is a focal point of the cultural life of the gmina's residents. The main objective of the operation was to improve the standards of cultural services. It was possible due to the renovation of the building and supplementing the necessary equipment of the institution. Under the renovation, thermal efficiency improvement of the object has been carried out, including the replacement of doors and windows; elevation and other external elements of the building have also been renovated, i.e. stairs, gutters, downspouts, roof and chimneys. Owing to a thorough renovation and replacement of furniture, the library interior has gained a new image; storage rooms have also been renovated. Building environment has also been revitalized. Arranging pavements with separate squares has considerably improved the aesthetics of the entire town. The Public Library in Dalików is an institution for everyone wishing to use its resources, therefore the building has been adjusted to the needs of the disabled.

Polskie Lokalne Grupy Rybackie wybrane w pierwszym konkursie ogłoszonym przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
 Fisheries Local Action Groups (FLAGs) selected in Poland in the first call for application announced by
 the Minister of Agriculture and Rural Development

List of contents / Spis treści

Examples of good practices under Operational Programme „Sustainable Development of the Fisheries Sector and Coastal Fishing Areas 2007-2013”	
Fisheries Local Action Group „OPOLSZCZYŻNA”	50
Fisheries Local Action Group „POJEZIERZE SUWALSKO-AUGUSTOWSKIE”	56
Fisheries Local Action Group „WARTA-NOTEĆ”	60
Fisheries Local Action Group „PARTNERSTWO DRAWY”	64
Fisheries Local Action Group „POJEZIERZE BYTOWSKIE”	68
Fisheries Local Action Group „LGR ŚWIĘTOKRZYSKI KARP”	72
Fisheries Local Action Group „7 RYB”	76
Fisheries Local Action Group WDZYDZKO – CHARZYKOWSKA „MORÉNKA”	80
Fisheries Local Action Group „POJEZIERZE DOBIEGNIIEWSKIE”	84
Fisheries Local Action Group „RYBACKA BRAĆ MIERZEI”	88
Fisheries Local Action Group „Żabi Kraj”	92
Summary	96

Przykłady dobrych praktyk w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”	
Lokalna Grupa Rybacka „OPOLSZCZYŻNA”	50
Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „POJEZIERZE SUWALSKO-AUGUSTOWSKIE”	56
Lokalna Grupa Rybacka „WARTA-NOTEĆ”	60
Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „PARTNERSTWO DRAWY”	64
Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „POJEZIERZE BYTOWSKIE”	68
Stowarzyszenie „LGR ŚWIĘTOKRZYSKI KARP”	72
Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „7 RYB”	76
Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka WDZYDZKO – CHARZYKOWSKA „MORÉNKA”	80
Lokalna Grupa Rybacka „POJEZIERZE DOBIEGNIIEWSKIE”	84
Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „RYBACKA BRAĆ MIERZEI”	88
Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „Żabi Kraj”	92
Podsumowanie	96

Unia Europejska
 Europejski Fundusz Rybacki

ZRÓWNOWAŻONY ROZWOJ SEKTORA RYBOŁÓWSTWA I NADBRZEŻNYCH OBSZARÓW RYBACKICH

Operacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków finansowych Europejskiego Funduszu Rybackiego zapewniającą inwestycje w zrównoważone rybołówstwo.

Materiał opracowany w Departamencie Rybołówstwa Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Institucja Zarządzająca Programem Operacyjnym „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013

– Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

“European Agricultural Fund for Rural Development: Europe investing in rural areas.” Publication financed from European Union funds under technical assistance of the Rural Development Programme 2007-2013.

Publication prepared by the Department of Rural Development of the Ministry of Agriculture and Rural Development. Managing Authority of the Rural Development Programme 2007-2013

– Minister of Agriculture and Rural Development

Przykłady dobrych praktyk w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”

Examples of good practices under Operational Programme „Sustainable Development of the Fisheries Sector and Coastal Fishing Areas 2007-2013”

Economic operator in charge of the project

ul. Poliwodzka 16, 46-043 Dylaki
tel. 535 380 010
e-mail: biuro@lgropolszczyzna.pl
www.lgropolszczyzna.com

FLAG coverage

The area covered by LDS (Local Development Strategy) is located in the central part of the Opolskie Voivodeship, within the Odra basin and the catchment area of its tributaries, including, in particular: Nysa Kłodzka, Mała Panew and Stobrawa. It borders on other gminas of Opolskie Voivodeship on all sides. FLAG “Opolszczyzna” comprises of 11 Gminas administratively belonging to five poviats (Opole, Brzeg, Namysłów, Kluczbork, Olesno).

Main objectives of LDSFA

1. Development of fisheries sector within FLAG “Opolszczyzna”.
2. Improved quality of life within FLAG “Opolszczyzna”.
3. Increased attractiveness of the area for tourists and fisheries.

Total value	22 191 258,73 PLN	Całkowita wartość
EFF contribution	16 643 444,04 PLN	Wkład EFR
National contribution	5 547 814,68 PLN	Wkład krajowy
Project time span	November 2010 - December 2015 Listopad 2010 - Grudzień 2015	Termin realizacji projektu

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu

ul. Poliwodzka 16, 46-043 Dylaki
tel. 535 380 010
e-mail: biuro@lgropolszczyzna.pl
www.lgropolszczyzna.com

Obszar działania LGR

Obszar objęty LSROR położony jest w środkowej części województwa opolskiego, w dorzeczu Odry i w zlewni jej dopływów, w tym przede wszystkim: Nysy Kłodzkiej, Małej Panwi i Stobrawy. Ze wszystkich stron graniczy z innymi gminami województwa opolskiego.

W skład LGR „Opolszczyzna” wchodzi 11 gmin administracyjnie należących do pięciu powiatów (opolskiego, brzeskiego, namysłowskiego, kluczborskiego i oleskiego).

Główne cele LSROR

1. Rozwój sektora rybackiego na terenie LGR „Opolszczyzna”
2. Poprawa jakości życia na terenie LGR „Opolszczyzna”
3. Zwiększenie atrakcyjności obszaru dla turystów i rybactwa

Project description

As part of LDSFA within FLAG “Opolszczyzna”, all the operations will be supported that relate to promoting fishing tradition, fishery products, and tourist as well as recreation values of the FLAG region, and which promote sustainable development. The group will, among others, support operations introducing innovative and environmentally friendly technological processes, as well as organizational solutions, such

as business incubators or a fishing cluster; forms of direct sale, including the sale of fish products, will also be developed. The establishment of small enterprises within the FLAG, will stimulate an economic recovery of fisheries areas, and it will mitigate the effects of unemployment. The area under LDSFA has significant cultural heritage resources, therefore actions will be undertaken aimed at holding back progressive degradation and deterioration of historic facilities, particularly those related to fishery and other uses of water. Operations aimed at enhancing the aesthetics of individual towns will also be important. The area under FLAG “Opolszczyzna” has significant natural heritage resources that support the economic growth of the area in the context

of tourism and fishery. Therefore, actions aimed at protecting these resources, as well as at holding back the adverse processes or at restoring good environmental conditions, in particular habitats and rare and endangered species living in water environment, will be undertaken, including the restoration of passability of inland waterways. Legally protected areas, as defined in the Environmental Protection Act, will be taken special care of. In this context, identification of values and threats is important, as well as environmental education of residents and tourists, especially children and youth.

Opis projektu

W ramach realizacji LSROR na terenie LGR „Opolszczyzna” wspierane będą wszystkie operacje związane z wypromowaniem tradycji rybactwa, produktów rybackich oraz walorów turystyczno-rekreacyjnych regionu LGR, a także promowaniem zrównoważonego rozwoju. Grupa będzie m.in. wspierała operacje polegające na wprowadzaniu innowacyjnych i proekologicznych procesów technologicz-

nych, rozwiązań organizacyjnych np. inkubatorów przedsiębiorczości, klastra rybackiego, rozwijane będą formy sprzedaży bezpośredniej, w tym również ryb przetworzonych. Dzięki powstawaniu małych firm na terenie LGR, możliwe będzie ożywienie gospodarcze terenów zależnych od rybactwa oraz niwelowanie skutków bezrobocia. Obszar objęty LSROR posiada znaczne zasoby dziedzictwa kulturowego - dlatego będą podejmowane działania zmierzające do zatrzymania postępującej degradacji i niszczenia obiektów zabytkowych, w szczególności związanych z rybactwem i innym wykorzystaniem wód. Ważne będą również operacje zmierzające do podniesienia estetyki miejscowości. Obszar LGR „Opolszczyzna” posiada znaczne zasoby dziedzictwa przyrodniczego, które wspomagają rozwój gospodar-

czy obszaru w zakresie turystyki i rybactwa. W ramach tej tematyki wspierane będą działania zmierzające do ochrony, zatrzymania niekorzystnych procesów lub odtworzenia dobrego stanu środowiska, w szczególności siedlisk i gatunków rzadkich i zagrożonych związanych z wodami, w tym poprzez przywrócenie drożności wodom śródlądowym. Szczególną dbałością zostaną objęte obszary prawnie chronione, w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody. Ważnym elementem w tej dziedzinie jest również rozpoznanie walorów i zagrożeń oraz edukacja ekologiczna mieszkańców i turystów, a szczególnie dzieci i młodzieży.

„POJEZIERZE SUWALSKO-AUGUSTOWSKIE”

Economic operator in charge of the project

ul. Wesola 22, 16-400 Suwałki
tel.: + 48 87 565 53 89
fax extension number 26
e-mail: biuro@pojezierze.eu
www.lgr-pojezierze.eu

FLAG coverage

FLAG “Pojezierze Suwalsko-Augustowskie” comprises 17 gminas (Filipów, Jeleniewo, Przerośl, Raczki, Suwałki, Szypliszki, Wiżajny in Suwalski Powiat, Giby, Krasnopol, Puńsk, Sejny in Sejny Powiat, the Town of Augustów and Augustów, Bargłów Kościelny, Nowinka and Płaska in Augustów Powiat, as well as Rajgród in Grajewo Powiat).

Main objectives of LDSFA

1. Maintaining and development of sustainable fishing in Suwalsko-Augustowskie lake district.
 - a) Protection of water resources and quality.
 - b) Maintaining and restoring the biodiversity and abundance of fish stock.
 - c) Adding value to fisheries products.
 - d) Preservation and protection of areas covered by special environmental protection.
2. Improving quality of life of residents of Suwalsko-Augustowskie lake district
 - a) Developing tourism and transport related infrastructure.
 - b) Revitalisation of buildings.
 - c) Restructuring and reorienting business activity, diversification of employment and development of the services sector.
 - d) Improved educational conditions, development of extramural education and promotion of the area.

Total value	53 414 008,00 PLN	Całkowita wartość
EFF contribution	40 060 506,00 PLN	Wkład EFR
National contribution	13 353 502,00 PLN	Wkład krajowy
Project time span	October 2010 - June 2015 Październik 2010 - Czerwiec 2015	Termin realizacji projektu

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu

ul. Wesola 22, 16-400 Suwałki
tel.: + 48 87 565 53 89, fax wew. 26
e-mail: biuro@pojezierze.eu
www.lgr-pojezierze.eu

Obszar działania LGR

Stowarzyszenie LGR „Pojezierze Suwalsko-Augustowskie” tworzy 17 gmin (są to Filipów, Jeleniewo, Przerośl, Raczki, Suwałki, Szypliszki, Wiżajny w powiecie suwalskim, gminy Giby, Krasnopol, Puńsk, Sejny w powiecie sejneńskim, miasto Augustów i gminy Augustów, Bargłów Kościelny, Nowinka i Płaska w powiecie augustowskim, oraz gmina Rajgród w powiecie grajewskim).

Główne cele LSROR

1. Utrzymanie i rozwój zrównoważonego rybactwa na Pojezierzu Suwalsko-Augustowskim.
 - a) Ochrona zasobów i jakości wód.
 - b) Zachowanie i restytucja różnorodności biologicznej oraz obfitości zespołów ryb.
 - c) Podnoszenie wartości produktów rybactwa.
- d) Zachowanie i zabezpieczenie obszarów objętych szczególnymi formami ochrony przyrody.
 2. Poprawa warunków życia mieszkańców Pojezierza Suwalsko-Augustowskiego.
 - a) Rozwój infrastruktury turystycznej i komunikacyjnej.
 - b) Rewitalizacja miejscowości i obiektów zabytkowych.
 - c) Restrukturyzacja i reorientacja działalności gospodarczej, dywersyfikacja zatrudnienia i rozwój usług.
 - d) Poprawa warunków kształcenia, rozwój edukacji pozaszkolnej i promocja obszaru.

Project description

As part of LDSFA, the Fisheries Local Action Group „Pojezierze Suwalsko-Augustowskie” is planning to allocate funds to support actions adding value to fisheries products, supporting tourism and transport related infrastructure, and developing tourism based on cultural heritage and natural resources of the region.

The priorities of Fisheries Local Action Group include the protection of the environment, including improved biodiversity; support for sustainable natural resources management; and enhancing education and improving the quality of life of the residents.

The high economic and cultural potential of the region are made optimal use of in this project. Actions contributing to the improved management and standard of new and modernized tourist facilities will be supported, which is a response to the growing demand for tourist services in regions of high natural value, . Focusing on improvement of the quality of life of the inhabitants

of fishing areas, and on socioeconomic development, FLAG is planning to allocate a portion of funds to investments supporting the development of direct sale points, fish and chip shops or smokehouses, as this contributes to higher income of the entities operating in the fisheries sector, boosts the attractiveness of the region for tourists, and leads to the creation of new jobs.

Under LDSFA, the conditions for numerous development opportunities of the region will improve, owing to the proximity of three countries: Russia (Kaliningrad Oblast), Lithuania and Belarus.

Opis projektu

W ramach realizacji LSROR Lokalna Grupa Rybacka „Pojezierze Suwalsko-Augustowskie” planuje przeznaczyć uzyskane środki finansowe na wspieranie działań w zakresie podnoszenia wartości produktów rybactwa, wsparcie infrastruktury turystycznej i komunikacyjnej oraz rozwój turystyki w oparciu o dziedzictwo kulturowe i zasoby naturalne regionu.

Priorytety działania Lokalnej Grupy Rybackiej dotyczą ochrony środowiska w tym poprawy różnorodności przyrodniczej, a także wsparcie zrównoważonych metod gospodarowania zasobami naturalnymi oraz rozwoju edukacji i poprawy życia mieszkańców.

Realizacja niniejszego projektu w optymalny sposób wykorzystuje wysoki potencjał przyrodniczy i kulturowy regionu. Wspierane będą działania przyczyniające się do poprawy zagospodarowania i standardu nowych i zmodernizowanych obiektów turystycznych co odpowiada na rosnące zapotrzebowanie na usługi turystyczne w regionach o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Koncentrując się wokół podnoszenia jakości życia mieszkańców obszarów rybackich oraz rozwoju społeczno – gospodarczym LGR część pieniędzy planuje przeznaczyć na inwestycje wspierające rozwój punktów sprzedaży bezpośredniej, smażalni czy wędzarni, co przyczyni się do wzrostu dochodów podmiotów sektora rybackiego, zwiększy atrakcyjność regionu dla turystów i doprowadzi do powstawania nowych miejsc pracy.

Dzięki realizacji LSROR poprawią się warunki wykorzystania wielu szans rozwojowych regionu w oparciu o posiadane położenie geograficzne, w bezpośrednim sąsiedztwie trzech państw: Rosji (Obwód Kaliningradzki), Litwy i Białorusi.

**Economic operator
in charge of the project**

ul. Ratuszowa 5, 64-510 Wronki
tel. 0-602 755 647
e-mail: wiceprezes@wartanotec.org
www.wartanotec.org

FLAG coverage

Gminas comprising the Fisheries Local Action Group “Warta-Noteć” belong to two poviats: Szamotuły (Ostroróg, Pniewy, Wronki and Obrzycko) and Czarnków-Trzcianka (Czarnków, Lubasz and Połajewo). All the gminas are located in the Wielkopolskie Voivodeship, and their area amounts to: 1,312.2 km². Population: 64,341.

Total value	14 338 478,00 PLN	Całkowita wartość
EFF contribution	10 753 858,50 PLN	Wkład EFR
National contribution	3 584 619,50 PLN	Wkład krajowy
Project time span	2010 - 2015	Termin realizacji projektu

**Podmiot odpowiedzialny
za realizację projektu**

ul. Ratuszowa 5, 64-510 Wronki
tel. 0 602 755 647
e-mail: wiceprezes@wartanotec.org
www.wartanotec.org

Obszar działania LGR

Gminy wchodzące w skład Lokalnej Grupy Rybackiej Warta-Noteć należą do dwóch powiatów: szamotulskiego (Ostroróg, Pniewy, Wronki, i Obrzycko) oraz czarnkowsko-trzcianeckiego (Czarnków, Lubasz i Połajewo). Wszystkie gminy należą do województwa wielkopolskiego i zajmują teren o powierzchni: 1 312,2 km². Liczba ludności : 64 341.

Main objectives of LDSFA

1. Enhanced tourism potential.
2. Improved quality of life.
3. Maintaining the fisheries sector.

Główne cele LSROR

1. Wzrost potencjału turystycznego.
2. Wzrost jakości życia.
3. Utrzymanie sektora rybackiego.

Project description

List of necessary tasks to perform:

- expansion of tourism related infrastructure,
- quantitative and qualitative development of tourist services, development of hotel and catering infrastructure,
- creating new, attractive tourist products,
- promotion of the area's tourist values.

The area suffers from water deficit, especially noticeable in dry years. This problem is one of the barriers preventing the development of fishing production, and it requires rapid preventive actions through improving retention capacities and construction of hydrotechnical devices allowing more rational water management.

Measures contributing to the objectives:

- Strengthening the competitiveness and maintaining the attractiveness of fisheries areas – 5,320,000.
- Restructuring and redirecting economic activities, as well as diversifying employment among persons working in the fisheries sector through the creation of additional jobs outside the fisheries sector – 2,200,000.
- Adding value to fisheries products and improving the services for communities living in fisheries areas – 2,500,000.
- Protection of the environment and natural heritage in fisheries areas to maintain its attractiveness and re-establishing the production potential in the fisheries sector when damaged by natural or industrial disasters – 2,590,000.
- Operation of the Fisheries Local Action Group, hereinafter referred to as FLAG, as well as acquiring skills and activating local communities – 1,378,478.
- Promoting inter-regional and trans-national cooperation – 350,000.

Opis projektu

Lista koniecznych zadań, które należałoby zrealizować;

- rozbudowę infrastruktury turystycznej,
- rozwój ilościowy i jakościowy usług turystycznych, rozwój bazy hotelowej i gastronomicznej,
- tworzenie nowych, atrakcyjnych produktów turystycznych
- oraz promocję walorów turystycznych obszaru.

Obszar cierpi na deficyt wody, szczególnie odczuwalny w latach suchych. Ten problem jest jedną z barier rozwoju produkcji rybackiej i wymaga szybkiego podjęcia działań zapobiegawczych poprzez program zwiększenia możliwości retencyjnych i budowę urządzeń hydrotechnicznych umożliwiających bardziej racjonalne gospodarowanie wodą.

Środki służące realizacji celów:

- Wzmocnienie konkurencyjności i utrzymanie atrakcyjności obszarów zależnych od rybactwa – 5 320 000.
- Restrukturyzacja i reorientacja działalności gospodarczej oraz dywersyfikacja zatrudnienia osób mających pracę związaną z sektorem rybactwa w drodze tworzenia dodatkowych miejsc pracy poza tym sektor – 2 200 000.
- Podnoszenie wartości produktów rybactwa oraz rozwój usług na rzecz społeczności zamieszkującej obszary zależne od rybactwa – 2 500 000.
- Ochrona środowiska i dziedzictwa przyrodniczego na obszarach zależnych od rybactwa w celu utrzymania jego atrakcyjności oraz przywracanie potencjału produkcyjnego sektora rybactwa w przypadku jego zniszczenia w wyniku klęski żywiołowej – 2 590 000.
- Funkcjonowanie lokalnej grupy rybackiej oraz nabywanie umiejętności i aktywizacja lokalnych społeczności – 1 378 478.
- Wsparcie na rzecz współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej – 350 000.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka / Fisheries Local Action Group

„PARTNERSTWO DRAWY”

Economic operator in charge of the project

ul. 28 Lutego 16, 78-400 Szczecinek
tel. +48 94 372 92 63
e-mail: lgrszczecinek@wp.pl

FLAG coverage

East-southern part of the Zachodniopomorskie Voivodeship, i.e. gminas from the Szczecinek Powiat: Barwice, Borne Sulinowo, Grzmiąca and from the Drawsko Powiat: Czaplunek, Złocieniec, Wierzchowo, Kalisz Pomorski, Drawsko Pomorskie and Ostrowice.

Main objectives of LDSFA

1. Improvement of the quality of life of inhabitants of FLAG “Partnerstwo Drawy” area.
2. Increasing the profitability of the fisheries sector in relation to other sectors of the economy and social activity.
3. Development of tourism based on landscape assets and natural resources of the FLAG’s area.
4. Improvement of conditions for preservation and protection of the environment.

Total value	18 287 627,59 PLN	Całkowita wartość
EFF contribution	12 801 339,31 PLN	Wkład EFR
National contribution	5 486 288,29 PLN	Wkład krajowy
Project time span	January 2011 - December 2015 Styczeń 2011 - Grudzień 2015	Termin realizacji projektu

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu

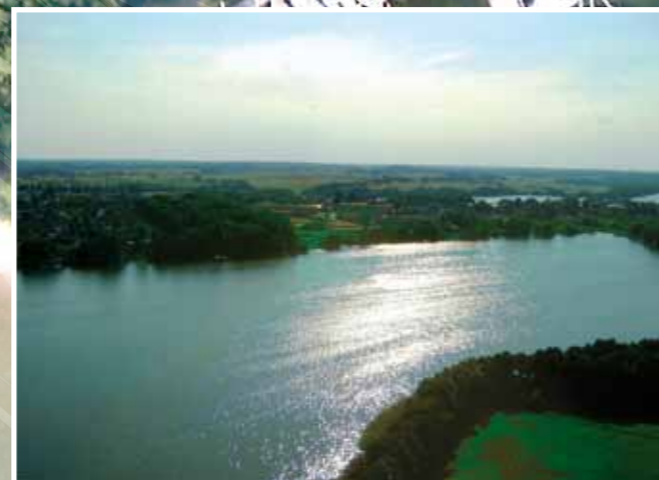
ul. 28 Lutego 16, 78-400 Szczecinek
tel. +48 94 372 92 63
e-mail: lgrszczecinek@wp.pl

Obszar działania LGR

Wschodnio – południowa część województwa zachodniopomorskiego, tj. gmin z terenu Powiatu Szczecineckiego – Barwice, Borne Sulinowo, Grzmiąca, z terenu Powiatu Drawskiego – Czaplunek, Złocieniec, Wierzchowo, Kalisz Pomorski, Drawsko Pomorskie, Ostrowice.

Główne cele LSROR

1. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru LGR „Partnerstwo Drawy”.
2. Zwiększenie rentowności sektora rybackiego w powiązaniu z innymi sektorami gospodarki i aktywnością społeczną.
3. Rozwój turystyki w oparciu o zasoby krajobrazowe i przyrodnicze obszaru LGR.
4. Poprawa warunków dla zachowania i ochrony środowiska.

Project description

As part of its LDSFA implementation, the Fisheries Local Action Group "Partnerstwo Drawy" plans to allocate the received funds to accomplish the main objectives of LDSFA, i.e.

1. Improvement of the quality of life of inhabitants of the area where FLAG "Partnerstwo Drawy" operates;
2. Increasing the profitability of the fisheries sector in connection with other sectors of the economy and social activity;
3. Development of tourism based on landscape assets and natural resources of the FLAG's area;
4. Improvement of conditions for preservation and protection of the environment.

The Group will i.a. support operations related to small fisheries infrastructure (construction, repairs, modernisation of fishing harbours, ponds, fishing grounds for anglers, access roads to those facilities) and harbours, bathing beaches, beauty spots, leisure places allowing for contact with nature. An important element of LDSFA is the establishment of the local fish distribution system. It will also support measures related to tourist activities, such as the construction of a tourist centre and development of agro-tourism. FLAG "Partnerstwo Drawy" will allocate a part of funds for rapid response fishing guard, improvement of passability of waterways, restoration of fish stocks and original functions of degraded water bodies as well as reintroduction of migratory fish species. The association will also allocate funds for promotion of local products, protection of the environment, prevention of poaching and numerous other operations compliant with LDSFA.

The above measures will result in i.a. an increased number of people using tourist services e.g. marinas, creation of new jobs and greater awareness of environmental protection issues among the inhabitants of the area thanks to events focusing on ecology. The growth of the number of visitors and tourist will increase the incomes of economic operators from the area covered by LDSFA. Thanks to information and promotional campaigns, the inhabitants will expand their knowledge about fish consumption and healthy lifestyle. Planned measures will improve the attractiveness of public places, in particular those involving water infrastructure. Local community will have an opportunity to learn about the history of fisheries and the area in the museum chamber and at thematic exhibitions. All operations of FLAG "Partnerstwo Drawy" will also activate and integrate local communities.

Opis projektu

W ramach realizacji LSROR Lokalna Grupa Rybacka „Partnerstwo Drawy” planuje przeznaczyć uzyskane środki finansowe na realizację celów głównych LSROR tj.

1. Poprawę jakości życia mieszkańców obszaru LGR „Partnerstwo Drawy”,
2. Zwiększenie rentowności sektora rybackiego w powiązaniu z innymi sektorami gospodarki i aktywnością społeczną,
3. Rozwój turystyki w oparciu o zasoby krajobrazowe i przyrodnicze obszaru LGR,
4. Poprawa warunków dla zachowania i ochrony środowiska.

Grupa będzie wspierała m.in. operacje, które związane będą z infrastrukturą drobnego rybactwa (budowa, remont, modernizacja przystani rybackich, stawów, łowisk dla wędkarzy, dróg dojazdowych do tych obiektów) oraz dotyczące przystani, kąpielisk, punktów widokowych, miejsc wypoczynkowych umożliwiających obcowanie z naturą i przyrodą. Ważnym punktem LSROR jest utworzenie systemu lokalnej dystrybucji ryb. Wspierane będą również operacje związane z działalnością turystyczną – budowa centrum obsługi turystów, rozwinięcie działalności agroturystycznej. Część środków finansowych LGR „Partnerstwo Drawy” przeznaczy na rybacką straż szybkiego reagowania, poprawę drożności szlaków rzecznych, odtworzenie zasobności wód oraz przywrócenie zdegradowanym zbiornikom wodnym funkcji pierwotnych, a także na restytucję gatunków ryb wędrownych. Stowarzyszenie przeznaczy środki również na promowanie produktów lokalnych, ochronę środowiska i przeciwdziałanie kłusownictwu oraz wiele innych operacji, które będą zgodne z LSROR.

Rezultatem tych działań będzie m.in. większa liczba osób korzystających z usług turystycznych np. w zakresie przystani żeglarskich, powstaną nowe miejsca pracy, dzięki wydarzeniom o tematyce eko-

logicznej zwiększy się świadomość mieszkańców obszaru w zakresie ochrony środowiska. Wzrost liczby gości i turystów spowoduje wzrost dochodów podmiotów gospodarczych z obszaru objętego LSROR. Dzięki akcjom informacyjno-promocyjnym nastąpi wzrost poziomu wiedzy wśród mieszkańców na temat spożycia ryb oraz zdrowego stylu życia. Dzięki przewidzianym działaniom nastąpi poprawa walorów miejsc publicznych w szczególności tych związanych z infrastrukturą wodną. Społeczność lokalna zyska możliwość zapoznania się z historią rybactwa i obszaru dzięki izbie muzealnej i wystawom tematycznym. Wszystkie działania podejmowane przez LGR „Partnerstwo Drawy” prowadzić będą również do aktywizacji i integracji społeczności lokalnych.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka / Fisheries Local Action Group

„POJEZIERZE BYTOWSKIE”

Economic operator in charge of the project

ul. Szkolna 4, 77-133 Tuchomie
tel. +48 59 822 12 50
e-mail: biuro@lgrpb.pl
www.lgrpb.pl

FLAG coverage

North-western part of the Pomorskie Voivodeship, i.e. the following gminas: Borzytuchom, Bytów, Czarna Dąbrówka, Kołczygłowy, Miastko, Parchowo, Studzienice, Trzebielino, Tuchomie, Dębica Kaszubska, Potęgowo.

Main objectives of LDSFA

1. Protection and improvement of the condition of the environment.
2. Sustainable development of tourism, in particular related to the fisheries sector.
3. Strengthening of the fisheries sector in the area and improvement of direct sales of fisheries products.
4. Creation of new and maintaining of existing jobs, development of the services sector.
5. Improvement of the condition of social infrastructure.
6. Expanding knowledge and skills of inhabitants.
7. Promotion of the area.

Total value	44 029 126,05 PLN	Całkowita wartość
EFF contribution	33 021 844,54 PLN	Wkład EFR
National contribution	11 007 281,51 PLN	Wkład krajowy
Project time span	October 2010 - December 2015 Październik 2010 - Grudzień 2015	Termin realizacji projektu

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu

ul. Szkolna 4, 77-133 Tuchomie
tel. +48 59 822 12 50
e-mail: biuro@lgrpb.pl
www.lgrpb.pl

Obszar działania LGR

Północno-zachodnia część województwa pomorskiego, tj.: gminy: Borzytuchom, Bytów, Czarna Dąbrówka, Kołczygłowy, Miastko, Parchowo, Studzienice, Trzebielino, Tuchomie, Dębica Kaszubska, Potęgowo.

Główne cele LSROR

1. Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego.
2. Zrównoważony rozwój turystyki, szczególnie powiązanej z sektorem rybackim.
3. Wzmocnienie rybackiego charakteru obszaru i poprawa bezpośredniej sprzedaży produktów rybackich.
4. Powstanie nowych i zachowanie istniejących miejsc pracy, rozwój sektora usług.
5. Poprawa stanu infrastruktury społecznej.
6. Podnoszenie wiedzy i umiejętności mieszkańców.
7. Promocja obszaru.

Project description

We will support:

- Investments in protection and improvement of the condition of the environment, including the construction and modernisation of land improvement facilities, fish passes, rehabilitation of lakes, renaturalisation of degraded areas, removal of damages occurring in fisheries facilities and waters as a result of natural disasters, protection of biodiversity and preservation and protection of valuable natural areas, including Natura 2000 sites.

- Development of tourism-related investments involving i.a. improvement of access to safe waters prepared for tourists, including anglers, for whom special angling places are to be built and fishing grounds are to be created, as well as for sailors, as a result of preparing the places where they can practice sports, recreational activities and spend leisure time. The facilities will be adjusted to the needs of the disabled and appropriately marked. Historical sites and settlements demonstrating our cultural and historical heritage will be restored to their past glory.

Investments strengthening the fisheries sector in the area and improving direct sales of fisheries products by means of measures facilitating the development of tourist and catering services, including the development of fish direct sale network, creating a branded product related to fisheries in the Bytowskie Lake District, establishment of a network of restaurants which will serve fish products. New economic projects will also be implemented by the entities authorised for fishing, in order to diversify economic activity and create new jobs outside the sector, mainly in tourism and catering services.

- Creation of new and maintaining of existing jobs, development of entrepreneurship and services for inhabitants. The planned measures will result in the creation of new jobs.

- Improvement of the condition of social infrastructure, which will contribute to increasing the quality of life of inhabitants thanks to revival of towns, historical sites, bus stops and improvement of the image of towns/villages. Access to Internet will be expanded.

- Educational measures, expanding knowledge and skills, including also measures related to retraining of persons employed in the fisheries sector, extra curricular activities for children and young people, measures activating and integrating local communities. Advisory services, trainings and courses will be provided; FLAG members will participate in study visits.

- Promotion of the LDSFA area and the fisheries sector of the Bytowskie Lake District by means of issuing various publications, studies, promotional materials and organising events promoting the region. The office of FLAG and the FLAG members will participate in various fairs, seminars and other external events where they will be able to present their accomplishments and promote the area where FLAG "Pojezierze Bytowskie" operates.

Opis projektu

Wspierać będziemy:

- Inwestycje w zakresie ochrony i poprawy stanu środowiska przyrodniczego, w tym budowę i modernizację inwestycji melioracyjnych, przeplawek, rekultywacji jezior, renaturyzacji terenów zdegradowanych, usuwanie szkód powstałych w inwestycjach rybackich i wodach w wyniku klęsk żywiołowych, ochrona bioróżnorodności biologicznej oraz zachowanie i zabezpieczenie obszarów przyrodniczo cennych, w tym Natura 2000.

- Rozwój inwestycji turystycznych związanych m. in. z poprawą dostępu do wód, bezpiecznych i przygotowanych na przyjęcie turystów, w tym wędkarzy dla których planuje się budowę specjalnych miejsc do wędkowania oraz utworzenie łowisk, a także żeglarzy poprzez przygotowanie miejsc uprawiania

sportu, rekreacji i wypoczynku. Obiekty te będą dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych i oznakowane. Przywróci się do dawnej świetności zabytki i osady świadczące o naszym dziedzictwie kulturowym i historycznym.

- Inwestycje wpływające na wzmocnienie rybackiego charakteru obszaru i poprawę bezpośredniej sprzedaży produktów rybackich, poprzez realizację operacji umożliwiających rozwój usług turystycznych i żywieniowych, w tym rozwoju sieci bezpośredniej sprzedaży ryb, wykreowanie produktu markowego związanego z rybnictwem Pojezierza Bytowskiego, utworzenie sieci restauracji w których serwowane będą produkty markowe z ryb. Powstaną także nowe przedsięwzięcia gospodarcze realizowane przez uprawnionych do rybactwa, w celu dywersyfikacji działalności gospodarczej i utworzenia nowych miejsc pracy poza sektorem głównie w turystyce i usługach żywieniowych.

- Powstawanie nowych i zachowanie istniejących miejsc pracy, rozwój usług dla mieszkańców oraz przedsiębiorczości. W ramach przewidzianych do realizacji środków powstaną nowe miejsca pracy.

- Poprawę stanu infrastruktury społecznej, która przyczyni się do podniesienia jakości życia mieszkańców przez rewitalizację miejscowości, zabytków, przystanków, poprawy wizerunku miejscowości. Zwiększy się dostęp do Internetu.

- Działania w zakresie edukacji, podnoszenie wiedzy i umiejętności, w tym związane również z przekwalifikowaniem osób zatrudnionych w sektorze rybackim mieszkańców, zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży, działania aktywizujące i integrujące społeczność lokalną. Prowadzone będzie doradztwo, szkolenia i kursy, członkowie LGR uczestniczyć będą w wyjazdach studyjnych.

- Promocję obszaru LSROR oraz sektora rybackiego Pojezierza Bytowskiego poprzez wydanie różnego rodzaju publikacji, opracowań, materiałów promocyjnych, a także poprzez organizację imprez promujących ten teren. Biuro LGR, a także członkowie LGR uczestniczyć będą w różnego rodzaju targach, seminariach i innych imprezach zewnętrznych na których można będzie zaprezentować swój dorobek, a także wypromować teren LGR „Pojezierze Bytowskie”.

Stowarzyszenie / Fisheries Local Action Group „LGR ŚWIĘTOKRZYSKI KARP”

Economic operator in charge of the project

Szczeka 50, 28-236 Rytwiany
tel.: +48 795 492 195, +48 15/864 78 06
e-mail: biuro@swietokrzyskikarp.pl
www.swietokrzyskikarp.pl

FLAG coverage

South-Eastern part of Świętokrzyskie Voivodeship, i.e. the following gminas: Raków, Szydłów, Gnojno, Busko-Zdrój, Stopnica, Oleśnica, Rytwiany, Osiek, Wiślica, Pacanów and Połaniec.

Main objectives of LDSFA

1. Sustainable investments in local infrastructure.
2. Support for the fisheries sector.
3. Creating a pro-ecological image of the FLAG area.
4. Development of the human potential and entrepreneurship in the FLAG area.

Total value	21 968 740,00 PLN	Całkowita wartość
EFF contribution	16 476 555,00 PLN	Wkład EFR
National contribution	5 492 185,00 PLN	Wkład krajowy
Project time span	January 2011 - December 2015 Styczeń 2011 - Grudzień 2015	Termin realizacji projektu

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu

Szczeka 50, 28-236 Rytwiany
tel.: +48 795 492 195, +48 15/864 78 06
e-mail: biuro@swietokrzyskikarp.pl
www.swietokrzyskikarp.pl

Obszar działania LGR

Południowo-wschodnia część województwa świętokrzyskiego, tj. gminy: Raków, Szydłów, Gnojno, Busko-Zdrój, Stopnica, Oleśnica, Rytwiany, Osiek, Wiślica, Pacanów i Połaniec.

Główne cele LSROR

1. Zrównoważone inwestycje w lokalną infrastrukturę.
2. Wsparcie dla sektora rybackiego.
3. Budowanie ekologicznego wizerunku terenu LGR.
4. Rozwój potencjału ludzkiego i przedsiębiorczości na obszarze LGR.

Project description

Main objectives of FLAG "Świętokrzyski Karp" are the following:

- Sustainable investments in local infrastructure – dedicated to public undertakings and development of education and tourism related infrastructure.
- Support for the fisheries sector – dedicated to melioration and municipal investments for the sustainable development of the fisheries sector.

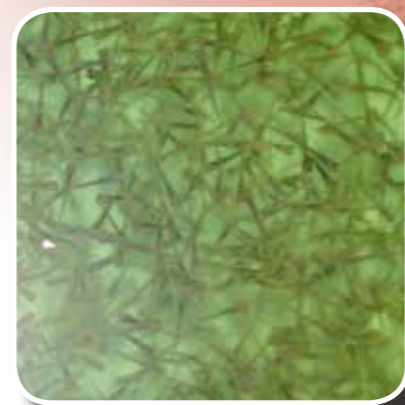
This support will also contribute to enhanced profitability of the sales of traditional fishery products.

- Disseminating the pro-ecological image of the area – supporting pro-ecological actions, promoting new tourist and regional products. These projects will contribute to the comprehensive use of natural and cultural potential of the great ponds area to create a modern tourist and recreation offer.

- Development of human potential, and educating fishers and local communities – through expanding the educational offer for children and youth, including the establishment of Fisheries Promotion Centre, and publishing materials on water environment intended for children.

The available funds will be used for enhancing occupational and social integration. The implementation of the abovementioned projects will contribute to supporting local needs in the field of occupational retraining and educating local communities.

The implementation of the Local Development Strategy for Fishing Areas provides vast opportunities for acquiring funds for various types of undertakings, both for FLAG beneficiaries and for the FLAG itself, thus contributing to improved quality of life of the residents.

Opis projektu

Głównymi celami Stowarzyszenia „LGR Świętokrzyski Karp” są:

- Zrównoważone inwestycje w lokalną infrastrukturę – przeznaczone na przedsięwzięcia publiczne oraz na rozwijanie bazy edukacyjnej i turystycznej.

- Wsparcie dla sektora rybackiego - kierowane na inwestycje melioracyjne i komunalne dla zrównoważonego rozwoju rybactwa. Wsparcie to przyczyni się również do zwiększenia

dochodowości ze sprzedaży tradycyjnych produktów rybactwa.

- Upowszechnianie ekologicznego wizerunku terenu – wspierające działania proekologiczne, promowanie nowych turystycznych i regionalnych produktów. Projekty te przyczynią się do kompleksowego wykorzystania potencjału przyrodniczego i kulturowego obszaru wielkich stawów dla tworzenia nowoczesnej oferty turystyczno-rekreacyjnej terenu.

- Rozwój potencjału ludzkiego i edukacja rybaków oraz społeczności lokalnych - poprzez poszerzenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży, m.in.: powstanie Centrum Promocji Rybactwa, publikacja wydawnictw dla najmłodszych o tematyce wodno-środowiskowej.

Środki finansowe wykorzystane zostaną na rozwój integracji zawodowej i społecznej. Realizacja powyższych projektów przyczyni się do wsparcia lokalnych potrzeb w zakresie przekwalifikowania zawodowego i edukacji społeczności lokalnych.

Realizacja Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich daje szerokie możliwości pozyskania funduszy na różnorodne typy przedsięwzięć, zarówno dla beneficjentów LGR jak i dla samego stowarzyszenia, tym samym przyczyniając się do poprawy życia mieszkańców.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka / Fisheries Local Action Group

„7 RYB”

Economic operator in charge of the project

ul. Kolejowa 24, 62-100 Wągrowiec
tel. +48 67 254 74 41, mobile 506 256 186
e-mail: stowarzyszenie7ryb@wp.pl
www.7ryb.pl

FLAG coverage

FLAG „7 Ryb” covers gminas in the northern part of the Wielkopolskie Voivodeship, in Pilski and Poznański subregion, in 4 powiats: Wągrowiecki (gminas Wągrowiec and Skoki), Obornicki (gminas Oborniki and Rogoźno), Chodzieski (gminas Margonin and Szamocin) and Pilski (gmina Wyrzysk). FLAG „7 Ryb” covers the area of 1 512.59 km, inhabited by 98 315 people.

Main objectives of LDSFA

1. Improvement of the quality of life in the area covered by LDSFA.
2. Increased significance of the fisheries sector in the economy of the FLAG „7 Ryb” area.
3. Development of tourism and recreation.

Total value	21 486 256,10 PLN	Całkowita wartość
EFF contribution	16 114 692,00 PLN	Wkład EFR
National contribution	5 371 564,00 PLN	Wkład krajowy
Project time span	2010 - 2015	Termin realizacji projektu

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu

ul. Kolejowa 24, 62-100 Wągrowiec
tel. +48 67 254 74 41, kom. 506 256 186
e-mail: stowarzyszenie7ryb@wp.pl
www.7ryb.pl

Obszar działania LGR

W skład LGR „7 Ryb” wchodzi gminy leżące w północnej części województwa wielkopolskiego, w subregionie pilskim i poznańskim, w 4 powiatach: wągrowieckim (gm. Wągrowiec i Skoki), obornickim (gm. Oborniki i Rogoźno), chodzieskim (gm. Margonin i Szamocin) oraz pilskim (gm. Wyrzysk). LGR „7 Ryb” zajmuje obszar o pow. 1 512,59 km², który zamieszkuje 98.315 osób.

Główne cele LSROR

1. Poprawa warunków życia na obszarze objętym LSROR.
2. Wzrost znaczenia sektora rybackiego w gospodarce obszaru LGR „7 Ryb”.
3. Rozwój turystyki i rekreacji.

Project description

Under the LDSFA, “7 Ryb” Fisheries Local Action Group plans to allocate the received funds for supporting operations under 3 measures:

1. “Comfortable, interesting and healthy living in 7 Ryb area” - for projects improving infrastructure, adjusting it to the needs of the disabled, including such facilities as biking and walking routes, fishing

grounds for anglers, viewing towers, life-guard platforms at waterside hostels, marinas, as well as bathing beaches. The area abundant in natural resources - 4 NATURA 2000 sites and 6 nature reserves - will become a more attractive place to spend leisure time for inhabitants and tourists, thanks to expansion of the cultural offer based on traditions of Krajna and Pałuki.

2. “Fisheries area of Wielkopolska” - for projects of fish producers aimed at increasing production and commercial value of fish, by means of i.a. efficient marketing. A supplementary element will be the creation of new jobs outside the fisheries sector and improvement of water and environmental conditions by rehabilitation

of lakes and ponds and saving protected fish species.

3. “Healthy leisure activities and unforgettable experience in 7 Ryb area” - for projects focusing on historical and natural assets, involving protection, marking and promotion of i.a. 273 natural monuments and 6 potential habitats of birds, as well as renovation of historic buildings and facilities. Furthermore, the tourism and recreation infrastructure around water bodies will be developed.

Opis projektu

W ramach realizacji LSROR Lokalna Grupa Rybacka „7 Ryb” planuje przeznaczyć uzyskane środki finansowe na wspieranie operacji w ramach 3 środków:

1. „Życ wygodnie, ciekawie i zdrowo na obszarze 7 Ryb” – na przedsięwzięcia poprawiające infrastrukturę z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych m.in. ciągów pieszo-rowerowych, łowisk dla wędkarzy, wież

widokowych, pomostów ratowniczych na stanicach, przystani żeglarskich, a także kąpielisk. Na terenie bogatym w walory przyrodnicze – 4 obszary NATURA 2000 i 6 rezerwatów przyrody dzięki wzbogaceniu oferty kulturalnej opartej na tradycji Krajny i Pałuk uatrakcyjniona zostanie możliwość spędzania czasu wolnego przez mieszkańców i turystów.

2. „Zagłębie rybackie Wielkopolski” – na przedsięwzięcia producentów ryb zmierzające do zwiększenia wielkości produkcji i handlowej wartości ryb, poprzez m.in. wdrożenie skutecznego marketingu. Uzupełniającym elementem będzie tworzenie nowych miejsc pracy poza sektorem rybackim i poprawa warunków wodno-środowiskowych poprzez m.in. rekultywację jezior i stawów, a także ratowanie chronionych gatunków ryb.

3. „Zdrowy odpoczynek i niezapomniane wrażenie na obszarze 7 Ryb” – na przedsięwzięcia skupione wokół walorów historyczno-przyrodniczych poprzez zabezpieczenia, oznakowania, promocję m.in. 273 pomników przyrody i 6 potencjalnych obszarów siedlisk ptaków, renowację obiektów zabytkowych. Ponadto rozbudowana zostanie infrastruktura turystyczno-rekreacyjna wokół zbiorników wodnych.

Economic operator in charge of the project

ul. Wysoka 3/212, 89–600 Chojnice
tel. +48 52 334 33 07
e-mail: lgrmorenka@gmail.com
www.lgrmorenka.pl

FLAG coverage

FLAG “Mòrénka” activity area is located in the south-central part of the Pomorskie Voivodeship, and comprises the following gminas: Brusy, Chojnice, Czersk, Konarzyny, Lipnica, Dziemiany, Karsin, Kościerzyna, Lipusz, Nowa Karczma, and Stara Kiszewa, which are located within three poviats: Chojnice, Bytów and Kościerzyna. The total FLAG area amounts to 2692 km², i.e. 15% of the Pomorskie Voivodeship area. This area is characterized by a specific bioclimate that is favourable for performing active tourism.

Main objectives of LDSFA

1. Development of infrastructure to improve the attractiveness of the area, in particular, for tourists.
2. Support for initiatives aimed at preserving and improving the environment, and promoting the area.
3. Support and development of economic operators, also by diversifying the activity of households and persons employed in the fisheries sector.

Total value	31 864 222,49 PLN	Całkowita wartość
EFF contribution	23 898 166,86 PLN	Wkład EFR
National contribution	7 966 055,63 PLN	Wkład krajowy
Project time span	January 2010 - December 2015 Styczeń 2010 - Grudzień 2015	Termin realizacji projektu

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu

ul. Wysoka 3/212, 89–600 Chojnice
tel. +48 52 334 33 07
e-mail: lgrmorenka@gmail.com
www.lgrmorenka.pl

Obszar działania LGR

Obszar działania LGR „Mòrénka” leży w środkowo – południowej części województwa Pomorskiego tj. gmin Brusy, Chojnice, Czersk, Konarzyny, Lipnica, Dziemiany, Karsin, Kościerzyna, Lipusz, Nowa Karczma, Stara Kiszewa znajdujących się w obrębie trzech powiatów chojnickiego, bytowskiego i kościerskiego. Łączna powierzchnia obszaru wynosi 2692 km² tj. 15% powierzchni województwa pomorskiego. Obszar ten charakteryzuje się specyficznym bioklimatem sprzyjającym uprawianiu aktywnych form turystyki.

Główne cele LSROR

1. Rozwój infrastruktury służącej podniesieniu atrakcyjności obszaru w tym głównie turystycznej.
2. Wsparcie inicjatyw służących zachowaniu i poprawie środowiska naturalnego oraz promocji obszaru.
3. Wsparcie i rozwój podmiotów gospodarczych, w tym także poprzez dywersyfikację działalności gospodarstw i osób zatrudnionych w sektorze rybackim.

Project description

The main objective of “Mòrenka” is socio-economic development, based both on natural resources and residents’ activity. FLAG will support investment projects of economic operators in the fisheries sector to maintain market competitiveness and constantly improve product quality. FLAG “Mòrenka” faces yet more challenges, namely: to maintain and improve

the attractiveness of the area for tourists,

to increase the number of new economic operators, as well as farms and fish farms by diversifying their sources of income and creating new jobs, and, last but not least, to improve the environmental condition and promote the area.

Tourist attractiveness may be improved by renovating facilities belonging to cultural and historical heritage of Kashubia, as well as by establishing venues for cultivating fisheries customs and traditions. FLAG will also support operations consisting in improving local tourist infrastructure and access to the Internet – an

important element of tourist services. Developing economic activities is one of the priorities resulting from LDSFA. FLAG will also support operations leading to diversification of employment by means of creating new jobs outside the fisheries sector. The FLAG area represents one of the regions of high natural value in the Pomorskie Voivodeship. Therefore, the operations eligible under LDSFA may be related to the protection and preservation of natural values, including among others melioration, development of lakeshores, construction and reconstruction of waterways, and preservation of biodiversity.

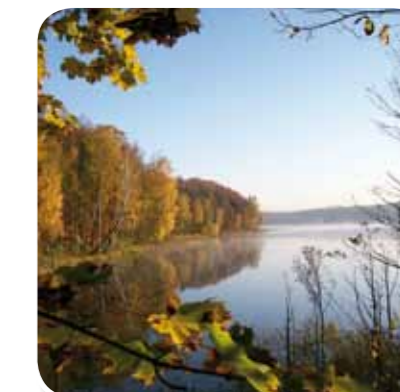
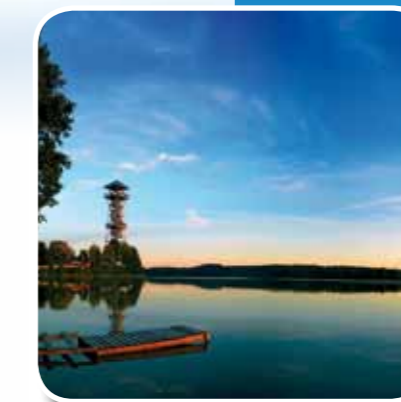
Opis projektu

Głównym celem działania Stowarzyszenia Wdzydzko – Charzykowska Lokalna Grupa Rybacka „Mòrenka” jest rozwój społeczno – gospodarczy, w oparciu zarówno – o zasoby naturalne, jak i aktywność mieszkańców. Stowarzyszenie wspierać będzie projekty inwestycyjne podmiotów sektora rybackiego w celu utrzymania konkurencyjności na rynku i stałego podnoszenia jakości produktów. Wyzwaniem dla LGR „Mòrenka” jest także utrzymanie

i poprawa atrakcyjności turystycznej regionu, wzrost liczby nowych podmiotów gospodarczych oraz gospodarstw rolnych i rybackich poprzez dywersyfikację ich źródeł dochodu oraz tworzenie nowych miejsc pracy, zachowanie i poprawa stanu środowiska naturalnego a także promocja obszaru.

Podniesienie atrakcyjności turystycznej obszaru może nastąpić poprzez odnowę obiektów związanych z dziedzictwem kulturowym i historycznym Kaszub, tworzeniem miejsc kultuwujących tradycje i obyczaje w szczególności związane z rybactwem. LGR wspierała będzie również operacje polegające na poprawie małej infrastruktury turystycznej oraz dostępu do Internetu – ważny element obsługi ruchu turystycznego.

Rozwój działalności gospodarczej jest jednym z priorytetów wynikających z LSROR. LGR wspierała będzie operacje zmierzające do zróżnicowania zatrudnienia w drodze tworzenia dodatkowych miejsc pracy poza sektorem rybactwa. Obszar LGR jest jednym z cennych przyrodniczo regionów w województwie pomorskim. Dlatego możliwe do realizacji operacje w ramach LSROR mogą być związane z zabezpieczeniem i ochroną cennych walorów przyrodniczych, w tym m.in. inwestycje melioracyjne, zagospodarowanie brzegów jezior, budowa i odbudowa szlaków wodnych, zachowanie różnorodności biologicznej.

Lokalna Grupa Rybacka / Fisheries Local Action Group

„POJEZIERZE DOBIEGNIIEWSKIE”

Economic operator in charge of the project

ul. Dembowskiego 2, 66-520 Dobiegniew

tel. +48 95 781 02 41

e-mail: biuro@pojezierzedobiegniewskie.org

www.pojezierzedobiegniewskie.org

FLAG coverage

The FLAG was established in Lubuskie and Zachodniopomorskie Voivodeships, covering the following gminas: Dobiegniew, Drezdenko, Kłodawa, Nowogródek Pomorski, Skwierzyna, Stare Kurowo, Strzelce Krajeńskie, Zwierzyn.

Total value	15 914 541,69 PLN	Całkowita wartość
EFF contribution	11 935 906,27 PLN	Wkład EFR
National contribution	3 978 635,42 PLN	Wkład krajowy
Project time span	November 2010 - December 2015 Listopad 2010 - Grudzień 2015	Termin realizacji projektu

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu

ul. Dembowskiego 2, 66-520 Dobiegniew

tel. +48 95 781 02 41

e-mail: biuro@pojezierzedobiegniewskie.org

www.pojezierzedobiegniewskie.org

Obszar działania LGR

LGR powstała na obszarze województw

Lubuskiego i Zachodniopomorskiego,

na terenie gmin: Dobiegniew, Drezdenko, Kłodawa,

Nowogródek Pomorski, Skwierzyna,

Stare Kurowo, Strzelce Krajeńskie, Zwierzyn.

Main objectives of LDSFA

1. Sustainable use of FLAG area resources with a view to economic development.
2. Increase in the social and economic activity of Dobiegniewskie Lake District inhabitants.
3. Development of tourism based on the region's natural and cultural resources.

Główne cele LSROR

1. Zrównoważone wykorzystanie zasobów obszaru LGR na rzecz rozwoju gospodarczego.
2. Wzrost aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców Pojezierza Dobiegniewskiego.
3. Rozwój turystyki bazującej na zasobach przyrodniczych i kulturowych regionu.

Project description

In the framework of LDSFA implementation, Fisheries Local Action Group "Pojezierze Dobiegniewskie" plans to use the funds to support operations which are conducive to sustainable development of the area. The FLAG will act responsibly and with respect for the environment.

Sustainable use of FLAG area resources for economic development will be supported by improving the quality of fisheries farms operation, strengthening the local economic structure by adding new activity opportunities outside the fisheries sector, developing of entrepreneurial attitudes of the population, particularly of young people, and supporting rational use of natural resources of lakes and rivers. The above will be linked with active promotion of the region's tourist and cultural assets as well as improving the technical condition of historic places and local attractions.

We plan to achieve an increase in social and economic activity of our community by adjusting their qualifications to the needs of the changing economic structure of the region, enhanced involvement and cooperation of NGOs, economic operators and self-governments, supporting social initiatives aimed at creating a fisheries-friendly setting, as well as promotion of and support to social and educational initiatives for sustainable development.

A portion of funds will be earmarked for cultural events which will promote fish consumption and cultivating local traditions. It will be an important task to convince local enterprises to include dishes made of fish from our farms in their menus. We plan to achieve it by adding a new event to our promotional event agenda: "Tastes of the lake district" – a regional fishermen's day celebration whose purpose will be to promote fisheries products, fish consumption and integration of the community with fishermen. In the framework of the event, we will organise fish and nature knowledge contests, demonstrations by local Country Women's Clubs and presentations of fishing gear.

Project implementation will cover creating the image of the area as attractive in terms of its landscape and nature and attracting tourists who like to spend their time actively to the FLAG area, using the landscape assets and street furniture.

Opis projektu

W ramach realizacji LSROR Lokalna Grupa Rybacka „Pojezierze Dobiegniewskie” planuje przeznaczyć uzyskane środki finansowe na wspieranie operacji, które przyczynią się do zrównoważonego rozwoju obszaru w połączeniu z odpowiedzialnością i dbałością o środowisko naturalne.

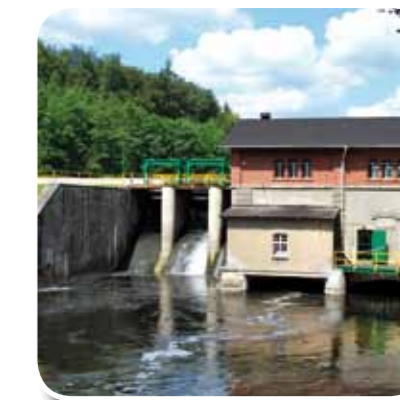
Zrównoważone wykorzystanie zasobów obszaru LGR na rzecz rozwoju gospodarczego, wspierane będzie przez poprawę jakości funkcjonowania gospodarstw rybackich, wzmocnienie lokalnej struktury gospodarczej

o nowe działalności poza sektorem rybackim, rozwój przedsiębiorczych postaw wśród mieszkańców, w szczególności wśród ludzi młodych, wspieranie racjonalnej gospodarki zasobami przyrodniczymi jezior i rzek. Wszystko to połączone zostanie z aktywną promocją walorów turystyczno-kulturowych regionu i poprawą stanu technicznego zabytków i lokalnych atrakcji.

Wzrost aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców planuje się osiągnąć poprzez dostosowanie kwalifikacji do potrzeb zmieniającej się struktury gospodarczej regionu, wzrost zaangażowania i współpracy organizacji pozarządowych, podmiotów gospodarczych i samorządów, wspieranie inicjatyw społecznych zmierzających do tworzenia przyjaznego rybactwu otoczenia oraz promocję i wspieranie inicjatyw społecznych i edukacyjnych na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Część środków zostanie przeznaczona na organizację imprez kulturalnych łączących promocję spożycia ryb z kultywowaniem tradycji lokalnych. Ważnym zadaniem będzie przekonanie lokalnych przedsiębiorców do włączenia do menu potraw z ryb pochodzących z naszej hodowli. Chcemy to uzyskać dzięki wprowadzeniu nowej imprezy w ramach organizacji wydarzeń promocyjnych pn. Smaki pojezierza – regionalny dzień rybaka, która będzie promować produkty rybactwa i spożywanie ryb oraz integrację społeczności wokół środowisk rybackich. Zaplanowano konkursy wiedzy o rybach i środowisku przyrodniczym, pokazy lokalnych kół gospodyń, prezentację sprzętu rybackiego.

W trakcie realizacji projektu zakłada się, kreowanie wizerunku okolic atrakcyjnych krajobrazowo i przyrodniczo, zachęcanie turystów do aktywnego spędzania czasu na obszarze działania LGR. przy wykorzystaniu walorów krajobrazowych otoczenia i tworzonej małej architektury.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka / Fisheries Local Action Group

„RYBACKA BRAĆ MIERZEI”

Economic operator in charge of the project

ul. Górników 15 a, 82-120 Krynica Morska
tel. + 48 789 088 781
e-mail: biuro@rybackabrac.pl
www.rybackabrac.pl

FLAG coverage

Pomorskie Voivodeship, i.e. seven gminas: Cedry Wielkie (220402 2), Krynica Morska (221001 1), Nowy Dwór Gdański (221002 3), Ostaszewo (221003 2), Pruszcz Gdański (220401 2) Stegna (221004 2) and Sztutowo (221005 2). Krynica Morska is a municipal gmina, Nowy Dwór Gdański is a municipal and rural gmina, other gminas are rural. Cedry Wielkie and Pruszcz Gdański are located in the Gdańsk powiat, other gminas belong to the Nowodworski powiat.

Main objectives of LDSFA

1. Actions to the benefit of sustainable development of fisheries areas.
2. Stimulating fisheries areas communities.
3. Implementation of the local development strategy for a fisheries area (LDSFA).
4. Supporting the development of the fisheries and tourist infrastructure.
5. Improving the quality of life in fisheries areas.
6. Disseminating knowledge on the possibilities of cooperation with EU funds.
7. Minimising the fisheries sector degeneration.
8. Re-conversion of areas affected by changes in the sector.
9. Strengthening competitiveness and maintaining the attractiveness of areas depending mainly on fisheries.
10. Protection of the environment and the natural heritage in areas depending mainly on fisheries with a view to maintaining their attractiveness.
11. Restructuring and re-orientation of economic activity as well as diversification of employment of people whose jobs are connected with the fisheries sector by way of creating additional jobs.
12. Enhancing the value of fisheries products, development of services for fisheries areas communities in the situation of damages due to a natural or an industrial disaster.
13. Education on and promotion of fisheries.

Total value	32 459 624,00 PLN	Całkowita wartość
EFF contribution	24 344 718,00 PLN	Wkład EFR
National contribution	8 114 906,00 PLN	Wkład krajowy
Project time span	January 2010 - December 2015 Styczeń 2010 - Grudzień 2015	Termin realizacji projektu

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu

ul. Górników 15 a, 82-120 Krynica Morska
tel. + 48 789 088 781
e-mail: biuro@rybackabrac.pl
www.rybackabrac.pl

Obszar działania LGR

Województwo pomorskie tj. siedem gmin: Cedry Wielkie (220402 2), Krynica Morska (221001 1), Nowy Dwór Gdański (221002 3), Ostaszewo (221003 2), Pruszcz Gdański (220401 2), Stegna (221004 2) i Sztutowo (221005 2). Krynica Morska jest gminą miejską, Nowy Dwór Gdański – miejsko-wiejską, a pozostałe to gminy typu wiejskiego. Cedry Wielkie oraz Pruszcz Gdański leżą w powiecie gdańskim, natomiast pozostałe gminy wchodzą w skład powiatu nowodworskiego.

Główne cele LSROR

1. Działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów rybackich.
2. Aktywizowanie społeczności zamieszkujących obszary zależne od rybactwa.
3. Realizacja lokalnej strategii rozwoju obszarów rybackich (LSROR).
4. Wspieranie rozwoju infrastruktury rybackiej i turystycznej.
5. Poprawa jakości życia na obszarach zależnych od rybactwa.
6. Rozpowszechnianie wiedzy na temat możliwości współpracy z funduszami UE.
7. Minimalizacja zaniku sektora rybackiego.
8. Rekonwersja obszarów dotkniętych zmianami w sektorze.
9. Wzmocnienie konkurencyjności i utrzymywanie atrakcyjności obszarów zależnych głównie od rybactwa.
10. Ochrona środowiska i dziedzictwa przyrodniczego na obszarach zależnych głównie od rybactwa w celu utrzymania jego atrakcyjności.
11. Restrukturyzacja i reorientacja działalności gospodarczej oraz dywersyfikacja zatrudnienia osób mających pracę związaną z sektorem rybactwa w drodze tworzenia dodatkowych miejsc pracy tym sektorem.
12. Podnoszenie wartości produktów rybactwa, rozwój usług na rzecz społeczności zamieszkującej obszary zależne od rybactwa w przypadku jego zniszczenia w wyniku klęski żywiołowej lub przemysłowej.
13. Prowadzenie działalności edukacyjnej, promocyjnej w zakresie rybołówstwa.

Project description

In the framework of LDSFA implementation, Fisheries Local Action Group "Rybacka Brać Mierzei" plans to use the funds to support measures in three basic areas:

1. Environmental protection and natural resources management.
2. Economic growth and its equitable distribution.
3. Social development.

This project's implementation focuses on improving the quality of life of fisheries areas inhabitants and development on the basis of the geographical location (access to the coastline), natural assets and the fisheries tradition. We assume that the direct products and results will also influence the development of the "Rybacka Brać Mierzei" area in the longer perspective, which will be visible also in the next ten to twenty years as stimuli contributing to the development of the LDSFA-covered area.

Opis projektu

W ramach realizacji LSROR Lokalna Grupa Rybacka „Rybacka Brać Mierzei” planuje przeznaczyć uzyskane środki finansowe na wspieranie działań w trzech podstawowych obszarach:

1. Ochrona środowiska i gospodarka zasobami naturalnymi.
2. Wzrost gospodarczy i jego sprawiedliwa dystrybucja.
3. Rozwój społeczny.

Realizacja niniejszego projektu koncentruje się wokół podnoszenia jakości życia mieszkańców obszarów rybackich oraz rozwoju w oparciu o posiadane położenie geograficzne (dostęp do nabrzeża), walory przyrodnicze i tradycje rybackie. Zakłada się, że ponad bezpośrednie produkty i rezultaty przedsięwzięć ich oddziaływanie na rozwój obszaru LGR „Rybacka Brać Mierzei” będzie miało miejsce w dłuższej perspektywie czasowej i będzie ono odczuwalne po kolejnych kilkunastu latach w postaci stymulacji rozwoju obszaru objętego LSROR.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka / Fisheries Local Action Group

„ŻABI KRAJ”

Economic operator in charge of the project

ul. Mickiewicza 9, 43-430 Skoczów
tel. +48 33 487 49 55
e-mail: biuro@zabikraj.pl
www.zabikraj.pl

FLAG coverage

“Żabi Kraj” is one of the seven historically shaped, characteristic cultural landscapes within Śląskie Voivodeship. This region is located in an inconspicuous but environmentally rich corner of Cieszyn Silesia, in the Upper Vistula Valley. Thanks to the Vistula river it was possible to create numerous breeding ponds. Their large number, and the artificial water reservoir existing since 1955 - the so-called Goczałkowickie Lake, as well as numerous marshlands and wet meadows have turned out to be a good habitat for many amphibians. The area under LDSFA comprises the following gminas: Chybie, Dębowiec, Goczałkowice- Zdrój, Pawłowice, Skoczów, Strumień, Zebrzydowice. The location of the area, at the foot of Silesian Beskids, is characterised by various land formations - from completely plain to hilly ones – intermingled with agricultural landscapes, forest areas and numerous watercourses. The total area of FLAG “Żabi Kraj” amounts to 362 km² with the population of over 90 thousand. The total area of ponds within the FLAG operation area exceeds 1000 ha, whereas when combined with Goczałkowickie Lake, the area of waters used for fishing considerably exceeds 4000 ha.

Main objectives of LDSFA

1. Creating fisheries-friendly setting, including the improvement of environmental, social, infrastructural and educational conditions.
2. Making use of fishing tradition and potential to improve the quality of life and enhance socio-economic development.
3. Strengthening the competitiveness of economic operators in the fisheries sector
4. Cooperation of local communities in FLAG “Żabi Kraj”, including fisheries communities.

Total value	43 117 720,83 PLN	Całkowita wartość
EFF contribution	36 650 062,70 PLN	Wkład EFR
National contribution	6 467 658,13 PLN	Wkład krajowy
Project time span	2010 - 2015	Termin realizacji projektu

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu

ul. Mickiewicza 9, 43-430 Skoczów
tel. +48 33 487 49 55
e-mail: biuro@zabikraj.pl
www.zabikraj.pl

Obszar działania LGR

Kraina „Żabi Kraj” jest jednym z siedmiu historycznie ukształtowanych charakterystycznych krajobrazów kulturowych, wyodrębnionych na terenie województwa śląskiego. To kraina położona w niepozornym, ale bogatym przyrodniczo zakątku Śląska Cieszyńskiego, w Dolinie Górnej Wisły. Wisła pozwoliła tu utworzyć wiele

stawów hodowlanych. Duża ich liczba, a także istniejący od 1955 roku sztuczny zbiornik, tzw. Jezioro Goczałkowickie, liczne bagna i podmokłe łąki okazały się dobrym środowiskiem życiowym dla wielu płazów. Na obszar objęty realizacją LSROR składają się gminy: Chybie, Dębowiec, Goczałkowice- Zdrój, Pawłowice, Skoczów, Strumień, Zebrzydowice. Fakt położenia ziem u podnóża Beskidu Śląskiego zapewnia różnorodne formy terenu – od zupełnie płaskich przez lekko pagórkowate – przeplatane krajobrazami rolniczymi, terenami leśnymi oraz licznie występującymi ciekami wodnymi. Łączna powierzchnia terenu LGR „Żabi Kraj” wynosi 362 km² przy liczbie ludności powyżej 90 tys. Łączna powierzchnia stawów na obszarze działania LGR przekracza 1000 ha, a wraz ze Zbiornikiem Goczałkowice, powierzchnia wód wykorzystywanych rybacko znacznie przekracza 4000 ha.

Główne cele LSROR

1. Tworzenie przyjaznego rybactwu otoczenia, w tym poprawa warunków środowiskowych, społecznych, infrastrukturalnych i edukacyjnych.
2. Wykorzystanie tradycji i potencjału rybactwa dla podnoszenia jakości życia i rozwoju społeczno-gospodarczego.
3. Poprawa pozycji konkurencyjności podmiotów rybactwa.
4. Współpraca lokalnych społeczności na terenie LGR „Żabi Kraj”, w tym środowisk rybackich.

Project description

Fisheries management in “Żabi Kraj” is to the large extent based on fish-farming of Cyprinidae. Fish production, in the amount of ca. 1900 tons annually, takes place in earth ponds, following a traditional technology, reinforced by many-century experience and enriched by the system developed by Tomasz Dubisch, currently working at the Polish Academy of Sciences in Gołysz within the operation area of

FLAG “Żabi Kraj”.

The structure of fish farms is strongly varied, creating a rich mosaic of all forms of pond fishing and lake fishing – owing to the existence of Goczałkowickie Lake. There is a vast range of fish farms in terms of size, from family farms of several hectares, producing only one or two generations, to large complementary ones, with the total area of ponds reaching 1000 ha. The main species produced is carp, which dominates in the share of pond stocking (90%). Other species (grass carp, silver carp, bighead carp, crucian, tench, pikeperch, pike, wels catfish and sturgeons) form the minority, the share of which in the fishing production is becoming ever more noticeable and significant, though.

Numerous fishing associations are active in this area, and many of them have their own water reservoirs; fishing districts established on rivers, which are used by the Polish Angling Association and one private lessee, enjoy unremitting popularity. Many catering establishments serving fish dishes, also homemade ones, operate there. However, this is not the only form of promoting freshwater fish consumption in this area. Regional Fishing Days have been organized annually in Skoczów for several years now, during which the European Professional Carp Dishes Championship, Catering Schools Championship and Farmers’ Wives’ Association Championship take place (all in making carp dishes).

Opis projektu

Gospodarka rybacka na obszarze „Żabi Kraj” w dużej mierze funkcjonuje w oparciu o stawową produkcję ryb karpiowatych. Produkcja ryb w tonażu ok. 1900 ton rocznie odbywa się w stawach ziemnych, według tradycyjnej technologii ustalonej wielowiekowym doświadczeniem, wzbogaconym o technologię przesadkowania Tomasza Dubischa działającego na terenie obecnego zakładu Polskiej Akademii Nauk w Gołysz na

terenie LGR „Żabi Kraj”. Struktura gospodarstw rybackich jest silnie zróżnicowana i tworzy bogatą mozaikę wszystkich form rybactwa stawowego, a dzięki istnieniu Zbiornika Goczałkowice, także jeziorowego. Wśród gospodarstw rybackich występuje mniejsze od kilkuhektarowych gospodarstw rodzinnych prowadzące produkcję jedynie jednego lub dwóch roczników, do dużych o charakterze komplementarnym o powierzchni stawowej niemal do 1000 ha. Głównym gatunkiem produkowanym jest karp, który w obsadach stawów dominuje w udziale ponad 90%. Pozostałe gatunki (amur biały, tołpyga biała i pstra, karaś, lin, sandacz, szczupak, sum europejski i jesiotry) stanowią mniejszość, której udział w produkcji rybackiej staje się jednak coraz bardziej zauważalny i znaczący.

Na terenie działają liczne koła wędkarskie, spośród których wiele dysponuje własnymi zbiornikami wodnymi, a obwody rybackie ustanowione na rzekach, użytkowane rybacko przez Polski Związek Wędkarski oraz jednego prywatnego dzierżawcę, cieszą się niesłabnącym powodzeniem. Działa tutaj wiele placówek gastronomicznych serwujących potrawy z ryb, także produkowanych na miejscu. Nie jest to jednak jedyna promocja kulinarna ryb słodkowodnych na tym terenie. Organizowane są także corocznie w Skoczowie Regionalne Dni Rybactwa, w ramach których odbywają się od szeregu już lat Mistrzostwa Europy Profesjonalistów w Przyrządzaniu Potraw z Karpia, Mistrzostwa Szkół Gastronomicznych oraz Mistrzostwa Kół Gospodyń Wiejskich (wszystkie w przyrządzaniu potraw z karpia).

Now, much depends on the stakeholders themselves – thanks to Local Fisheries Groups (LFGs), regions associated with fisheries might undergo positive changes. A Local Fisheries Group, as the very name suggests, has to consist of fishermen operating in the area of gminas being members of the LFG. The fishermen should have a substantial influence on the text of the key document developed by the Group, that is on the Local Strategy for the Development of Fisheries Areas (LSDFA). Close cooperation between the economic, public and social sectors as well as joint identification of development priorities create an opportunity for the development of areas having a strong connection with the fisheries sector.

Teraz wiele zależy od samych zainteresowanych – za sprawą lokalnych grup rybackich (LGR) regiony związane z rybactwem mogą ulec korzystnym przemianom. Lokalna grupa rybacka, zgodnie ze swoją nazwą, musi zrzeszać rybaków działających na obszarze gmin-członków LGR. Powinni mieć oni realny wpływ na treść kluczowego dokumentu opracowanego przez grupę, tj. na LSROR, czyli lokalną strategię rozwoju obszarów rybackich. Ścisła współpraca sektora gospodarczego, publicznego i społecznego oraz wspólne określenie priorytetów rozwoju są szansą na rozwój obszarów ściśle związanych z sektorem rybackim.

Publisher:

**Ministry of Agriculture and Rural Development
The Department of Rural Development
The Department of Fisheries**

ul. Wspólna 30, 00-930 Warsaw
tel. +48 22 623-18-42, 623-14-71
fax +48 22 623-20-51, 623-22-04

www.minrol.gov.pl, www.rybactwo.info

Execution:

Legra Sp. z o.o. - Warszawa

Texts:

prepared on the basis of information transferred
by the Agency for Restructuring and Modernization
of Agriculture, as well as Marshal Offices.

Print:

Legra Sp. z o.o. - Warszawa

Publishing date:

June 2011

ISBN: 978-83-62164-68-4

Wydawca:

**Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich
Departament Rybołówstwa**

ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
tel. +48 22 623-18-42, 623-14-71
fax +48 22 623-20-51, 623-22-04

www.minrol.gov.pl, www.rybactwo.info

Realizacja:

Legra Sp. z o.o. - Warszawa

Teksty:

opracowane na podstawie informacji przekazanych
przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
Urzędy Marszałkowskie oraz Lokalne Grupy Rybackie.

Druk:

Legra Sp. z o.o. - Warszawa

Data wydania:

Czerwiec 2011

ISBN: 978-83-62164-68-4